Влада - Радам !

Голос України

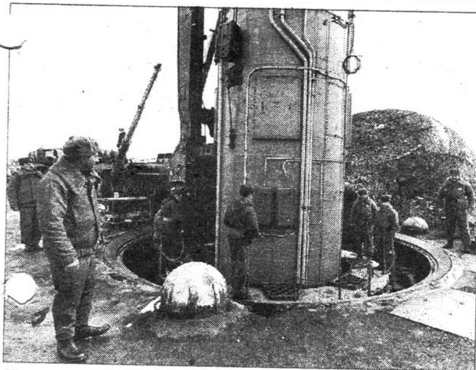
Газета Верховної Ради України  № 62 (1062) ♦ Вівторок , 4 березня 1995 року ♦ Ціна договірна

Руйнуючи старі стереотипи, будуємо новий світ. Разом з Америкою?

Перші українсько-американські військові навчання відбудуться 26—27 травня цього року на Яворівському полігоні Прикарпатського військового округу. В них візьмуть участь підрозділи 24-ї Залізної мотострілецької дивізії України й 3-ї механізованої дивізії США, розміщеної нині в Німеччині. 1995 року плановано провести два українсько-американські навчання на території нашої країни і чотири багатонаціональні — за її межами. Це було одне з питань, яке обговорювали під час зустрічі в Києві віце-прем'єр-міністр, міністр оборони України Валерій Шмаров і міністр оборони США Уільям Перрі. Особливу увагу було приділено індивідуальному планові участі нашої країни в програмі «Партнерство заради миру», в розробленні якого істотну допомогу подали американські колеги. Глави оборонних відомств двох країн внесли поправку до угоди, згідно з якою додатково буде виділено 20 мільйонів доларів американської допомоги для демонтажу й знищення стратегічної ядерної зброї в Україні згідно з угодою про СНО.

(Закінчення на 9-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.





Один у полі не воїн. Навіть депутат

31 березня на установчих зборах створено Асоціацію народних депутатів попередніх скликань

По-різному можна ставитися до цієї громадської організації, у статуті якої записано, що вона позапартійна, не орієнтуватиметься ні на які фракції і партії, політичні сили. Головне, мабуть, в іншому. Благородну мету ставлять перед собою колишні депутати: створення умов для збереження й ефективного використання інтелектуального потенціалу та набутого досвіду для подальшої розбудови Української держави.

(Закінчення на 3-й стор.).

А все-таки в Криму спокійно

Дві прес-конференції провів Голова ВР Криму Сергій Цеков. Одну 31 березня, після повернення із засідання Кабінету міністрів України, другу — в неділю, 2 квітня, після оприлюднення Указу Президента України Леоніда Кучми про підпорядкування діючого на 17 березня уряду півострова Кабінетові Міністрів України.

(Закінчення на 3-й стор.).

Заява Голови Верховної Ради України

Намагання певних політичних сил та деяких тенденційних засобів масової інформації розгорнути широкомасштабну кампанію, спрямовану на дискредитацію Верховної Ради України, її Президії та особисто Голови Верховної Ради України, набули останнім часом уже не просто політичного, а брутально-кримінального характеру.

Дійшло до того, що в м. Києві розповсюджена листівка за підписом «Народний Рух України, оргкомітет від патріотичних партій та організацій, реформаторських сил України», в якій Голова Верховної Ради України, його перший заступник та «деякі інші члени Президії» названі «вкрай корумпованими злодіями, що використовують свої посади виключно для особистого збагачення, особисто уже накрали у держави десятки мільйонів доларів», які «повинні бути повернуті державі». Текст цієї листівки майже повністю збігається із заявою Народного Руху України, надрукованою в газеті «Вечірній Київ» за 31 березня 1995 року, в якій жителів столиці закликають до пікетування Верховної Ради України.

Причини, з яких керівництво Народного Руху вдалося до подібних засобів, цілком зрозумілі переважній більшості громадян України. Не знайшовши підтримки своїм деструктивним діям у народних депутатів України центристського спрямування, виявившись безсилими зруйнувати Верховну Раду України зсередини, паралізувати роботу вищого законодавчого органу країни, де їм не вдалося завоювати домінуючого становища, керівники НРУ не можуть запропонувати своїм прихильникам нічого іншого, крім повернення до практики галасливих вуличних акцій. Що, справді, ще можуть запропонувати Україні амбіційні політики, в арсеналі яких НІКОЛИ НЕ БУЛО І НЕМАЄ НІЧОГО КОНСТРУКТИВНОГО, які здатні лише руйнувати основи державності! Адже саме за їх активної участі, на їх програмних засадах, упродовж кількох останніх років доведено до краю економіку міста і села, знищено соціальні гарантії трудящої людини, опинились у жалюгідному стані вітчизняна наука, освіта, охорона здоров'я, культура. Це вони робили і роблять усе, щоб посварити Україну з Росією та іншими народами країн СНД. Це вони виконують політичне замовлення ворогів незалежної України, перетворюючи її в сировинний придаток іноземного капіталу, готові розпродати навіть українську землю! Тепер же, коли наслідки такої політики приховати не можна, страх за вдіяне примушує їх вдатися до незграбних спроб перекласти вину на політичних опонентів.

Виконуючи чужу волю, керівництво НРУ дискредитує власну організацію, відіграє примітивну роль інструмента в руках тих, кому стала на перешкоді Верховна Рада України, її керівництво, котрі не бажають нищити те позитивне, що є надбанням поколінь, стало змістом життя наших дідів та батьків, що споконвіку зветься Батьківщиною. У Верховній Раді України досить конструктивних сил, здатних працювати саме в такому напрямку, не руйнувати, а реформувати економічну систему, здійснювати необхідні Україні політичні перетворення, а не сліпо копіювати чужі моделі, працювати у взаємодії з Президентом та Урядом, забезпечуючи суспільну злагоду і мир у державі, як про це було підтверджено в спільній заяві від 19 липня 1994 року. Не випадково, що саме їм висловлена довіра десятків мільйонів виборців України.

Та саме це і не влаштовує деякі політичні кола за кордоном, а ще більше не влаштовує тих в Україні, кому вигідно, щоб не було міцної держави, законності та правопорядку, щоб можна було і далі ловити рибку в каламутній воді, грабувати власний народ. Це вони устами амбіційного рухівського керівництва вкупі з деякими так званими «незалежними» засобами масової інформації, використовуючи відомий прийом, організовано заволали: «Тримай злодія!».

Уже немає сумніву, що йдеться про скоординовану політичну провокацію, мета якої — шляхом усунення керівництва Верховної Ради України ліквідувати потім і саму Верховну Раду, щоб пізніше взятися за Президента. Дирігентам та виконавцям цього авантюрного задуму байдуже, чим він може обернутись для України. Вони переслідують лише свій суто егоїстичний інтерес: будь-що усунути з політичної арени суперника, не гребуючи навіть діяннями, передбаченими Кримінальним кодексом України як злочин. Перефразовуючи одного відомого реформатора Росії, скажу: їм потрібні лише потрясіння, народу потрібна стабільна держава.

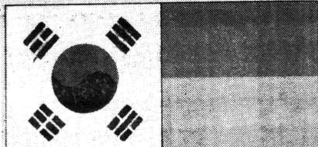
Проте ні в кого не повинно бути сумніву, що зазначені дії керівних діячів НРУ та окремих надто «незалежних» видань, які втратили не лише журналістську етику і почуття міри, але й забули про відповідальність перед законом, — такі дії отримають відповідну політичну, моральну та юридичну оцінку.

У зв'язку з цим, як Голова Верховної Ради України, обов'язком якого є захист честі й гідності вищого законодавчого органу України, вважаю за необхідне заявити, що мною прийняте рішення і надіслані необхідні звернення до Генеральної прокуратури і Міністерства юстиції України. Крім того, найближчим часом буде порушено справу у суді проти тих друкованих засобів масової інформації та окремих осіб, котрі своїми публікаціями, що містять безпідставні звинувачення Голови Верховної Ради України у зловживаннях, корумпованості тощо, принижують мою громадянську честь і гідність, про їх юридичну відповідальність.

Переконаний, що брудним політичним іграм деяких занадто азартних «гравців» слід якнайшвидше покласти край. У вищих органів державної влади в Україні сьогодні досить складних проблем, щоб розігрувати ще й політичні спектаклі на очах десятків мільйонів співвітчизників, які чекають невідкладних, відповідальних, скоординованих і законних рішень і дій влади. Лише такі рішення і дії знайдуть розуміння і підтримку народу України, а все інше повинно бути відкинуте геть.

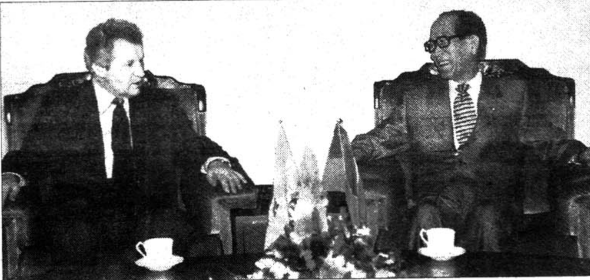
Голова
Верховної Ради
України

О. МОРОЗ.



ПОЧАТОК Є. АЛЕ ЦЕ ТІЛЬКИ ПОЧАТОК

ПРЕСА Південної Кореї однозначно поставила візит Голови Верховної Ради України Олександра Мороза в ряд найважливіших політичних подій. Оскільки до цього часу контактів майже не існувало, що було спричинено діями колишнього Радянського Союзу, то перебування високої української делегації сприймалось як прорив у південно-корейсько-українських відносинах.



Вітаючи Олександра Мороза, спікер Національних Зборів Хван Нак Джо сказав, що досі практично не мав інформації про молоду незалежну державу Європейського континенту. Однак після спілкування з парламентаріями, діловими людьми України корейська сторона зробила для себе важливий висновок — географічна віддаленість двох держав не повинна перешкоджати співробітництву в усіх галузях. Хван Нак Джо підкреслив, що буде створена парламентська асоціація, яка спрямує свої зусилля на поглиблення взаємовигідних зв'язків. Спікер Національних Зборів наголосив також, що ділові якості, авторитет Олександра Мороза є запорукою успіху початої справи.

Голова Верховної Ради України, у свою чергу, відзначив досягнення Південної Кореї і необхідність використовувати набутий нею досвід у розбудові нашої держави. Вже є домовленості про обмін групами студентів, є представництво української Торгово-промислової палати у Сеулі. Торкнувшись міжнародних проблем, зокрема можливого возз'єднання Північної і Південної Кореї, Олександр Мороз зауважив, що мир на планеті надійніший і стабільніший, коли країни, народи мають можливість самостійно вирішувати свою долю.

Зараз у Кореї пробуджується природа, все квітне.

ОТОЖ, ВІЗИТ української делегації знаменує весну у зв'язках двох країн. Так підсумував зустріч з Олександром Морозом Хван Нак Джо.

Обопільне бажання активізувати двосторонні контакти було підтверджене під час зустрічі Олександра Мороза з Президентом Республіки Корея Кім Янг Самом. Крім того, були встановлені добрі особисті стосунки і висловлене переконання, що співробітництво має хороші перспективи і є взаємовигідним.

Ігор Литвин, начальник відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону МЗС України: «Візит Голови Верховної Ради України в Республіку Корея став поворотним моментом у зв'язках двох країн. Період очікування знайомства, вивчення закінчився. Нині, я сподіваюсь, підуть конкретні справи, реальні домовленості. Провісником цього є той факт, що парафовано угоду між урядом України і урядом Республіки Корея про торгове співробітництво, а також Протокол про співробітництво між міністерствами закордонних справ обох країн.

Взагалі, візит Олександра Мороза збалансував нашу політику на всьому Корейському півострові».

Особливе значення у програмі перебування української делегації мав семінар, спонсором якого була Корейсько-російська економічна асоціація. Президент цієї організації Чой Йонг Хван відверто висловив зацікавленість у встановленні ділових контактів. Підтвердженням тому була участь у семінарі представників практично всіх провідних промислових, комерційних, фінансових південнокорейських компаній. Українські бізнесмени мали добру нагоду вийти на прямі контакти з своїми колегами. З огляду на прагматизм корейців мова йшла про конкретні можливості реалізації проектів.

Сергій Каравайний, генеральний директор Харцизького сталедротового канатного заводу: «Партнери по переговорах виявили зацікавленість в експорті та імпорті різнопрофільних виробів з металу. Ми досягли значного прогресу в ході ділової розмови. Думаю, зв'язки будуть продовжені у вигляді конкретних домовленостей».

Олександр Коваленко, голова правління акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна»: «Корейські фінансисти запропонували відкрити кореспондентські рахунки в Україні з тим, щоб забезпечити оперативну підтримку співробітництва фірм-виробників. Цей практичний крок значно полегшить наші міжнародні економічні зв'язки, оскільки розширення контактів з Республікою Корея вимагатиме швидкого фінансового забезпечення».

Інформаційний вакуум вдалося подолати і під час зустрічі з міністром науки та техніки Янг Кен Мо, де українська сторона зуміла представити здобутки вітчизняних науковців і запропонувала спільно розробити і здійснити ряд проектів із практичного застосування досягнень українських мікробіологів, фізиків-ядерників, кібернетиків, матеріалознавців.

Янг Кен Мо одразу перевів розмову у конкретну площину і запропонував провести переговори за участю спеціалістів з різних напрямів прикладної науки.

Володимир Сторіжко, голова постійної Комісії Верховної Ради з питань науки та народної освіти, член делегації: «Корея перебуває на такому етапі розвитку, коли вона змушена вкладати великі кошти у фундаментальну науку. Тому що підтримувати високий рівень розвитку економіки (а він дійсно високий) неможливо тільки за рахунок іноземної допомоги. Корею вже сприймають як серйозного конкурента, і вона змушена сама вирішувати стратегічні завдання. Але щоб створити серйозну наукову базу, потрібен час. Тому й виникла зацікавленість у Міністерстві науки і техніки до наших пріоритетів. Після обговорення ряду важливих питань домовилися, що ми підготуємо конкретні пропозиції для спільних проектів в різних галузях фундаментальної науки і новітніх технологій, після чого група південнокорейських експертів прибуде до Києва і разом з нашими спеціалістами підготує документи для підписання. Успіх справи залежатиме цілком від української сторони. Тому що вони готові до конкретної спільної роботи.

З НАШОГО БОКУ ми залучаємо вчених, промисловців, зокрема підприємства ВПК, а з їхнього боку включається капітал, менеджмент, зв'язки. В Україні будуть створюватись нові виробництва, а спільна продукція реалізовуватиметься на взаємовигідній основі.

Можливі спільні проекти в галузі космічної техніки, суднобудуванні, ядерній енергетиці. Адже, крім наукового потенціалу фізиків-ядерників, ми маємо велетенські сировинні ресурси: поклади урану, цирконію, берилію, рідкоземельних металів... Тут є взаємна зацікавленість щодо створення потужностей з виробництва ядерного палива.

Корея відчуває проблеми з виходом на міжнародні ринки. Тому, завдяки вигідному географічному розташуванню, Україна може стати для південнокорейських бізнесменів вікном у Європу. Великі відстані їх не лякають, і вони самі про це говорять. Але щоб це співробітництво швидше набирало солідних обертів, необхідно перш за все попрацювати нашим урядовцям, парламенту.

Зокрема, під час візиту ми цікавилися законодавством, яке дає змогу швидко впроваджувати досягнення науки у виробництво, захищає інтелектуальну власність, підтримує вчених.

Ми теж повинні на законодавчій основі створити сприятливі умови, щоб корейський капітал пішов в Україну. Можливо, навіть визначити певні пільги. Очевидно, треба вибрати кілька серйозних проектів і під них створити законодавчу базу. Або постановою Верховної Ради, або навіть законом».

У результаті переговорів Олександра Мороза з міністром торгівлі та промисловості Пак Джае Уном було вирішено створити спільну Комісію з торгово-економічного співробітництва, укласти угоди про взаємний захист інвестицій, запобігання подвійного оподаткування та інші.

Пак Джае Ун висловив упевненість, що вже у цьому році таких домовленостей буде досягнуто. Тим більше це важливо тому, що корейська сторона зацікавлена у створенні спільних підприємств, акціонерних товариств, у прямому інвестуванні.

Словом, зустрічі у провідних міністерствах Південної Кореї, здається, відчинили двері до широкомасштабного співробітництва, однозначно підтвердили, що на цьому шляху рух буде двостороннім.

Та й перші паростки ділових зв'язків уже є. Свої представництва в Україні мають гіганти корейської економіки корпорації «Деву», «Хюндай», «Самсунг».

Голова корпорації «Деву» Су Хонг Сук влаштував знайомство з одним із 21 підприємства, яке спеціалізується на виробництві легкових автомобілів, вантажівок, автобусів. Найсучасніші технології, що базуються на повномасштабному використанні робототехніки, дають змогу невеликому за розмірами підприємству випускати щороку понад 500 тисяч тільки легковиків різних модифікацій. А якщо врахувати, що «Деву» — це ще й легка промисловість, фінанси, аерокосмічна техніка, суднобудування, то встановлені контакти набувають особливо вагомого значення.

Взагалі характерною рисою корпорацій «Деву», «Хюндай», «Самсунг», «Лакі Голд Стар» є використання суперсучасних технологій, а також різноплановість виробництва. Практично кожна з них випускає широкий спектр продукції: від дитячих іграшок до засобів космічного зв'язку. З одного боку, це дає можливість наповнити внутрішній ринок, тримати рівень життя на одному з найвищих місць в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. З другого боку, Південна Корея вийшла в світові лідери за темпами приросту виробництва і стала серйозним конкурентом на міжнародному ринку.

У свою чергу, це привело до необхідності виявляти нові можливості для задоволення зростаючих потреб. При такому варіанті Південна Корея постійно шукає нових партнерів, намагається вийти зі своєю продукцією, технологіями на ринки різних континентів. Отож, для України вона може бути не лише тимчасовим фінансовим донором, а й рівноправним партнером.

В ДАНОМУ РАЗІ в нашу країну підуть не застарілі, відпрацьовані технології, а створюватимуться сучасні підприємства із значними перспективами.

Микола Щербаков, президент акціонерного товариства з виробництва екскаваторів (АТЕК): «Відбулися серйозні розмови у корпорації «Деву», де йшлося про можливі шляхи співробітництва. У підсумку домовились наступну зустріч провести на міжнародному ярмарку, де будуть представлені українські і південнокорейські вироби. Там пройде другий етап переговорів і буде розвинуто набутки сьогоднішнього дня. Адже серйозні справи не робляться поспіхом. Спочатку йде знайомство, потім обмін інформацією, затим визначаються можливі напрями співробітництва і вихід на конкретні домовленості. Ми лише на другому етапі. Однак твердо можна сказати, що південнокорейські партнери вже зараз поставили собі за мету вийти на рівень створення спільних підприємств, інвестування. Більше того, фірма «Деву» заявила про своє бажання збудувати в Україні підприємство з виготовлення автомобілів».

Олександр Кохно, голова правління фірми «Енран»: «Вдалося досягти домовленостей про інвестування у створення мережі супермаркетів. Корейські колеги планують фінансувати будівництво, технічне оснащення, наповнення товарами потужних магазинів, подібних до універмагу «Україна» в Києві. Ми розпочинаємо підготовку документації для відправки в Сеул. Потім планується приїзд наших партнерів в Україну і, сподіваюся, у недалекому майбутньому вихід на угоду. Південнокорейські бізнесмени набагато активніше і рішучіше виходять на наш ринок, ніж західноєвропейські. Вони сміливіше підтримують серйозні проекти».

Два протоколи про наміри на спільне виробництво чавуну та сталепрокату підписав з корейськими фірмами заступник генерального директора консорціуму «Родон» (Донецьк) Володимир Скубенко. Досягнуто попередніх домовленостей з фірмами «Лакі Голд Стар», «Деву», «Хюндай» на прямі поставки сталевих і чавунних заготовок.

Попередньо вирішено, що корейські аграрники закуповуватимуть в Україні сільськогосподарські машини виробництва народного підприємства «Київтрактородеталь». Генеральний директор цього об'єднання Микола Сівер провів переговори про створення в Україні спільного підприємства з випуску посівних машин і тракторів.

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, виступаючи в останній день візиту на церемонії відкриття представництва української Торгово-промислової палати в Сеулі, мав усі підстави заявити, що розпочався новий етап у взаємовідносинах двох країн як у політичній, так і в економічній та торговельній сферах. Є принципові домовленості. Тепер головне завдання — закріпити їх документально на державному рівні і створити умови для співробітництва ділових людей.

Анатолій ГОРЛОВ.

Київ — Сеул — Київ.







На фото: під час зустрічі в Національних Зборах; вироби корпорації «Деву».

Один у полі не воїн. Навіть депутат

(Початок на 1-й стор.).

Відкриваючи установчі збори, це особливо підкреслював голова оргкомітету, а тепер уже президент асоціації, депутат Верховної Ради XII скликання академік Павло Кислий.

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, вітаючи колег, які стояли біля витоків створення української державності, констатуючи історичну роль Верховної Ради України, котра ухвалила Декларацію про державний суверенітет України, Акт проголошення незалежності України, зокрема наголосив на відповідальності депутатів перед суспільством. Олександр Мороз висловив упевненість у необхідності, об'єднавши зусилля, сповна використати депутатський потенціал.

Депутати поставили перед собою досить конкретні завдання. Вони мають намір організувати консультативне й інформаційне сприяння парламентові, постійним комісіям, робочим групам з метою підготовки законодавчих актів, проводити просвітницьку роботу в сфері законодавства і парламентаризму тощо. Форми їхньої діяльності — від збирання та обробки довідкової та статистичної інформації, проведення семінарів, обговорення законопроектів до науково-дослідної роботи, видання газети та бюлетенів.

В асоціації є три категорії членства: дійсні, асоційовані почесні члени. Структура керівних органів така: президент, чотири віце-президенти, правління і рада регіонів. Місцеві осередки асоціації — її регіональні представництва в областях, Києві та Севастополі. Ця громадська організація — юридична особа, її головні джерела фінансування — вступні та членські внески, прибутки від видавничої справи, пожертвування юридичних і приватних осіб, інші надходження, не заборонені чинним законодавством.

Під час обговорення статуту асоціації, структури, кількісного і навіть поіменного складу правління та ради регіонів не обійшлося без суперечок і навіть критичних передбачень про нежиттєздатність асоціації, про тиск оргкомітету. Але висловлене серед колег прямо і відверто це краще, аніж камінь за пазухою. І мав рацію Павло Кислий, говорячи вже як президент асоціації про те, що мудріші стали депутати за минулий від, скажімо, першого їхнього парламентського засідання час. Не втратили вони все ж таки бажання працювати, приносити користь, вміти сперечатися і йти на розумний компроміс. Мабуть, у цьому й полягає зрілість політиків і розвиток демократії.

Відтоді, як Верховна Рада перестала бути машиною для голосування складених партійними чиновниками і спущених з вершини влади, так би мовити, на місця, законів, з тих пір, як у її стінах щиро пролунало «прошу слова!» і «за» проголосували не всі, відтоді, як узагалі стало нормою саме обирати депутатів на альтернативній основі, а не навпаки, — почав відроджуватися в нашій Україні парламентаризм. Дуже складний його шлях, іноді здається, що до нього, справжнього, як до китайського кордону. Але все ж таки він пробив свої перші паростки, він зародився. І як би там не було, вже є навіть наші традиції парламентаризму, є досвід. І як би ми часом не критикували наших попередніх і нинішніх законодавців, не можемо не погодитися, що вони такі ж, як і ми, разом узяті. Адже ми їх обирали. І звертати нема на кого. Та не до цього докази. А до того, що кожен досвід в новій справі — це половина справи. А тому колишні можуть бути корисними для нинішніх, котрі тільки здобувають досвід і набивають гулі: на жаль, не тільки собі, а й нам. І тому, як би там хто не підколював колишніх, вони всі при ділі, готові творити добро. Адже один у полі не воїн. Навіть депутат.

Вікторія СВІТЛАНОВА.



Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Полемічні нотатки депутата

Що з нами відбувається?



«Чому вони не можуть дати собі ради, маючи третину кращих у світі чорноземів, маючи унікальне геополітичне місце проживання, маючи корисні копалини й талановитий народ?» — запитують доброзичливі сусіди й українці, які прижилися на всіх континентах. Це ж запитання терзає нині розум і душу кожного з нас.

В'язниця тому й називається в'язницею, що в ній не живуть, а відбувають покарання. Одначе й там, як правило, виживають люди. Вони каторжно працюють, їм сяк-так дають попоїсти, є дах над головою, одежина. А все ж — хочеться на волю. Вийшовши з тюрми, пристосуватися до свободи — не кожному під силу. Найслабші потрапляють туди знову.

Майже три з половиною роки тому ми майже одностайно проголосували за свою власну Державу, за її і нашу свободу, за не тюремні, а демократичні порядки в нашому домі. Проголосували, повернулися до хати, випили чарку і нетерпеливо стали чекати: що ж вона, ця проголошена нами Українська держава, дасть? І то хай не скупиться, а дає побільше, бо ми за неї віддали свій голос!

Що вдієш, коли в кількох поколіннях ми так були виховані: працюй на «загальний державний казан», вдавай, що ти надриваєшся на роботі, а держава вдає, що вона тобі платить. Одначе якщо ти покірний перед начальством, лояльний до влади, думаєш або ж вдаєш, що думаєш саме так, як скажуть «згори», — тобі з того казана, може, щось і вділять: скажімо, «хрущовку» після десятилітнього стояння в черзі, чи путівку в будинок відпочинку з тарганами.

Саме тому ми голосували в 91-му за інше життя. Ми ніколи не бачили його реальним, бо майже весь наш народ (крім кадебістів, компартійних ідеологів і виконавців гопака) був невиїзний, просидівши кілька десятиліть за «залізною завісою». Та ми знали, що неграмотні хлопці й дівчата, вивезені під час війни на роботу до Німеччини, осівши в Австралії, Британії чи Штатах, мають прекрасні будинки, авто, вчених дітей і висилають в Україну дорогі посилки своїм сестрам — орденоносним ланковим. А ми їм — хіба що сала з часником та чорно-білу любительську фотографію, зроблену аж у райцентрі. Коли поруч не було доносщика або начальства — ми крадькома говорили про те, інше, життя так, наче підгледіли його в замкову шпарину.

Сьогодні ми вже знаємо, що нічого досконалішого й вигіднішого за демократію для кожної людини і для суспільства в цілому людство не винайшло. І на нове відкриття ми, українці, які й так ледве

(Закінчення на 4—5-й стор.).

А все-таки в Криму спокійно

(Початок на 1-й стор.).

Будучи водночас головою Республіканської партії Криму — «Республиканского движения Крыма», котре, до речі, як і сама партія, розкололося на кілька гілок і врешті-решт, майже перестало існувати, С. Цеков має намір і надалі відстоювати кримсько-російську ідею. Він звинуватив Прем'єр-міністра уряду Автономної Республіки Крим Анатолія Франчука, що той буцімто «зіграв дуже серйозну роль у дестабілізації обстановки у зв'язку з кризою в парламенті, яка інспірувалася деякими членами уряду». На першій прес-конференції Цеков з жалем зазначив, що оскільки міліція і Служба безпеки виведені з-під контролю ВР Криму, «парламент не має ніякого впливу на ситуацію». І тут згадалися слова, сказані нещодавно в саркастичному тоні на пленарному засіданні кримського парламенту одним депутатом: «Давайте оголосимо війну Україні, призначимо Мєшкова головнокомандуючим, а Круглова — міністром закордонних справ, і вперед».

Тож питається, для чого треба Цекову і ВР Криму безпосередньо керувати діями міліції і Служби безпеки? Можливо, спікеру парламенту хотілося б, щоб і дисльковані на півострові війська України були підзвітні йому? Ох, як далеко можна в такому разі піти...

На другій прес-конференції С. Цеков (вкотре вже!) наголосив, що Росія ще не сказала свого останнього слова. Тому на позачерговому засіданні другої сесії ВР Криму, призначеному на 3 квітня, він ініціюватиме прийняття звернення до Росії, інших країн СНД, ООН, НБСЄ, до світового співтовариства в цілому з приводу «незаконних рішень офіційного Києва, котрі ускладнили ситуацію в Криму». Окрім того, продовжив Цеков, буде, очевидно, оголошено про проведення всекримського референдуму з питань відносин Криму з Україною, зазначивши, правда, що «до бюлетеня не повинні включатися питання, які порушують територіальну цілісність України». Спікер парламенту наполягає на тому, щоб свої стосунки з Україною Крим будував на основі договору та угод. Водночас сподівається, що до влади в Росії прийдуть люди, котрі по-справжньому займуться проблемами своїх співвітчизників, які опинилися за межами Росії, і «від слів перейдуть до діла». Цеков не заперечує також щодо референдумів про довір'я ВР Криму.

Олександр ПІЛАТ.

Указ Президента України

Про деякі питання взаємовідносин між центральними органами державної виконавчої влади і органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим

У зв'язку із скасуванням Верховною Радою України Конституції і деяких законів Автономної Республіки Крим та з метою забезпечення на час до прийняття її нової Конституції керованості всіма сферами суспільного життя в Автономній Республіці Крим, а також враховуючи пропозицію Кабінету Міністрів України і звернення голів міських і районних Рад Автономної Республіки Крим та їх виконавчих комітетів, керуючись пунктами 1, 4, 7-1 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

1. На період до введення в дію нової Конституції Автономної Республіки Крим:

підпорядкувати діючий за станом на 17 березня 1995 року уряд Автономної Республіки Крим, визнаний правомочним постановою Верховної Ради України від 17 березня 1995 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про скасування Конституції і деяких законів Автономної Республіки Крим», безпосередньо Кабінету Міністрів України;

установити, що Прем'єр-міністр уряду Автономної Республіки Крим призначається Президентом України за поданням Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Інші члени уряду Автономної Республіки Крим призначаються Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра уряду Автономної Республіки Крим.

2. Установити, що з питань здійснення делегованих повноважень державної виконавчої влади відповідно до Указу Президента України від 6 серпня 1994 року № 430 «Про забезпечення керівництва структурами державної виконавчої влади на місцях» голови районних, районних у містах, міських, сільських, селищних Рад Автономної Республіки Крим та їх виконавчі комітети підзвітні та підконтрольні уряду Автономної Республіки Крим, а через нього — Кабінету Міністрів України та Президентові України.

3. Покласти на міністра Кабінету Міністрів України Пустовойтенка Валерія Павловича обов'язки щодо координації вирішення соціально-економічних питань, пов'язаних з Автономною Республікою Крим.

4. Кабінету Міністрів України забезпечити своєчасне і повне здійснення передбачених указами і розпорядженнями Президента України, рішеннями уряду України заходів, спрямованих на стабілізацію соціально-економічного становища в Автономній Республіці Крим.

5. Міністерству України у справах преси та інформації, Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати всебічне і об'єктивне висвітлення в засобах масової інформації ситуації, що склалася в Автономній Республіці Крим, та роз'яснення заходів, які вживаються Верховною Радою України, Президентом України і урядом України, щодо вирішення всього комплексу проблем в Автономній Республіці Крим.

6. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ,
31 березня 1995 року.

Приклад для Європи

Так оцінив держсекретар Кабміну Угорщини Чаба Табайді україно-угорські взаємовідносини у такій важливій та делікатній справі, як всебічне забезпечення запитів національних меншин на території обох країн.

— Ми просунулись у цій справі трохи далі за інші держави континенту, — наголосив на черговому засіданні Змішаної україно-угорської комісії з даних питань, що відбулося днями в Будапешті, міністр України у справах національностей, міграції і культів Микола Шульга.

Підписуючи протокол засідання, голови обох сторін були єдиної думки — це новий виважений крок у задоволенні потреб національних меншин. Відзначалося, що, на відміну від попередніх засідань, нинішньому була притаманна більша конкретика. Зокрема йшлося про механізми функціонування навчальних закладів мовою тієї чи іншої меншини, випуск навчальних посібників, підготовку педагогів, матеріальну підтримку національної преси тощо.

Коло конкретних пропозицій для урядів двох країн не звузилося лише до суто духовних питань. Порушено й проблеми будівництва мосту через Тису на україно-угорському кордоні, впорядкування діючих та відкриття нових пунктів переходу, завершення спорудження лікарні в Береговому тощо.

Відбулася зустріч М.Шульги з Прем'єр-міністром Угорщини Д.Хорном. Окрім проблем національних меншин, розглянуто ряд інших аспектів взаємовигідного співробітництва. Зокрема, глава угорського уряду просив прискорити підготовку підписання угод між двома державами про захист інвестицій, співпрацю в галузі освіти та культури, інших. Йшла мова також про необхідність ефективнішого узгодження дій правоохоронних органів наших країн у боротьбі з організованою злочинністю, тіньовою економікою тощо.

Напередодні травневого візиту Д.Хорна до України обидві сторони хотіли б значно пожвавити економічне співробітництво двох держав, урізноманітнити його форми.

Наступне, шосте, засідання Змішаної комісії відбудеться у Києві.

Микола ГОРВАТ.

Будапешт.

Полемічні нотатки депутата

ЩО З НАМИ

(Початок на 3-й стор.).

збереглися на своїй землі, не претендуємо. Не до того тепер. Тут тільки б вижити. Саме вона, демократія, дала можливість багатьом народам на планеті жити по-людському, багатіти зі своєї праці і тому не боятися бідності на схилі віку.

Чого ж у нас, українців, і тих, хто живе з нами в Україні, ось уже понад три роки нічого з цього не виходить? Замість того, щоб швидко **відроджуватися**, ми вперто — **вироджуємося**.

Ми з вами що, ледачіші, менше метикуваті й живучі за поляків, прибалтійців, чехів, словаків, угорців, з якими майже одночасно вийшли з «червоного табору» (чехи до того ж цивілізовано «розлучилися» зі словаками, бо, з'ясувалося, вигідно мати, хай маленьку, але — свою державу)? Одначе вони, вийшовши на волю, не чекали янголів і манни небесної, не чубилися про можливість повернутися назад, а рішуче провели політичні реформи, усунули від влади старих компартійних чиновників, поміняли схему державного управління, прийняли нові демократичні конституції й одразу взялися за реформування старої, неефективної економіки.

Не може дати лад монопольній державній економіці орда номенклатурних чиновників? Тоді передайте все це у приватну власність народові. Так вони розвіяли міф про «соціалістичну державу», в якій головна роль належала не тому, хто **заробляє**, а тому, хто **розподіляє** зароблене іншими. Розподілювачі скидають «вниз» тільки те, що самі не в змозі проковтнути. Болісно, з багатьма зривами й помилками, але чехи, поляки, словаки та інші вчорашні наші «співтабірники» майже все, що ще вчора належало бездарній, не здатній всіх ощасливити державі, цивілізовано перебрали у свою довічну власність. Держава звільнилася від непомірного тягаря, від нав'язаної їй старими політиками функції тюремного наглядача за кожним громадянином.

Тепер у них — влада існує задля людей, а не навпаки.

Держава дає їм справедливі закони, яких вони дотримуються, щоб спокійно працювати і спокійно спати. Заробляй скільки можеш, але сплати помірний податок, з якого тобі буде забезпечено захист людських прав, твоє життя, твою власність. Ти мусиш сплачувати податок із твоїх прибутків, бо серед твого народу є немічні пенсіонери, каліки, ті, хто тимчасово втратив роботу. Ти хочеш, щоб у тебе була боєздатна армія й професійна поліція. Отака конституційна угода між державою й громадянами, всі рівні, всі знають свою роль і своє призначення. Тому й ніхто нікого не обкрадає.

Що ж відбувається з нами в Україні?

Зізнаймося собі — ми не зробили й кроку до створення саме такої демократичної й цивілізованої державної системи, ми просто законсервували стару, вже напівмертву «соціалістичну мумію». І стоїчно ждемо від неї допомоги. Ми залишилися другими за величиною, напівсамостійним осколком комуністичної імперії, нічого не змінивши ні в структурі влади, ні в системі економічних стосунків.

За три з половиною дорогоцінних роки нашої незалежності ми спромоглися: поміняти назву нашої держави, її міжнародний статус, гімн, прапор, ввели посаду Президента (якого обирають всенародно, а не на пленумі ЦК), начебто поміняли й герб, але за «серпами й молотами» та за пам'ятниками Леніну його не розгледиш. Домоглися ми, щоправда, гласності. Брат журналіст з насолодою мстить владі за всі десятиліття політцензури. На цьому все й скінчилося, «розпрягаймо, хлопці, коней». У 91-му після невдалої спроби компартійного заколоту стара номенклатура з переляку заспівала «Ще не вмерла Україна» на мелодію «Інтернаціоналу», поховала в комірчинах свої гасла, разом з народом проголосувала за Незалежну й Соборну і — зачаїлася. Головне — не скомпрометувати себе українським державництвом і патріотизмом. Леонід Макарович, виштовхнутий на саму вершину піраміди, яка з червоної враз стала синьо-жовтою, розбавив її, для колориту, кількома демократами на другорядних, декоративних ролях, повірив, що державотворча команда в Україні вже є. Помуркотіли про економічні реформи, про «гілки влади», щоб кожен пиляв не тільки ту, на якій сидить, а й сусідню; погомоніли про приватну власність, і, звісно ж, про демократію. Порівняно легко на Верховній Раді пройшли кілька ринкових законів (скажімо, про підприємство, директорське лобі аж руки потирало) — і номенклатурна рать, виплекана компартією, заходилася натхненно трощити, як шашіль, Україну: гуляй, братва, демократія настала, ні тобі парткомісії, ні тобі Москви над головою — «незалежність».

А народ наш уперто жде дива, нового життя. А йому, бідоласі — на тобі — український купон. Сотнями, потім тисячами, тепер — мільйонами. Мало? Ми ще надрукуємо, бо від руки малювати довго. Ото вже простий люд навчився арифметики, випередив у цій науці своє начальство, бо ті оперують хіба що тисячами, але... зеленими, де не по-нашому написано. **Та вони такої влади і саме такої держави сімдесят з гаком років чекали**, вони за неї кому хочеш горло перегризуть, поки, звісно, самі не одійдуть від дармового корита. Та щось народ заворушився, вивертаючи порожні кишені. От тепер саме час йому й підкинути ідейку: винна незалежність, пішли здаватися в покійний Союз. Тепер ви зрозуміли: їх помилують за те, що привели п'ятдесят мільйонів сіром до Зюганова, Жириновського чи Єльцина — чеченського, і «поводирі» будуть керувати нами далі. І знову будуть залякувати людей «капіталізмом», хоча жодному капіталістові й не снилося так блискавично й легко розбагатіти, як зробили це вони. В другому ешелоні, на лаві запасних комуністів, це зрозуміли також — і блискавично відмежувалися напередодні виборів від учорашніх соратників, як від прокажених. Народ на півдні, сході й півночі України повірив — і до влади прийшов новий комешелон. В парламент, в уряд, до місцевої влади. Все починається спочатку, а насправді — коло замкнулося. Розумніші сусіди **розірвали зачароване коло, а ми, як коні в повоєнній січкарні, із зав'язаними очима, імітуємо, що йдемо вперед.**

Стара насильницька державна економіка практично вмерла, її пульс ледве промацується, значну частину (принаймні найціннішу) розкрадено або «прихватизовано» господарською верхівкою «до незалежницького випуску». Звідки ж буде прибуток до казни? З чого платити нашим пенсіонерам, бюджетникам? Як і чим можна соціально захистити тих, хто цього конче потребує? Тільки словесами демагогів та обіцянками брехунів? Та й чи треба нас усіх захищати? Хіба ми — це мільйони самих лише ледарів, п'яниць, безвільних телепнів, закінчених «совків»? Не прибіднюймося: ми — розумний, живучий, стожильний і практичний народ, якому не дають можливості сповна проявити всі ці риси на своїй землі (адже проявили це українці в Канаді й Америці, Австралії й Британії). Здорові, працездатні підтримають і захистять немічних. Підкреслюю: немічних, а не зграю корумпованих крадіїв, яких наша економічна несвобода цілком влаштовує. Треба здоровій, але застояній силі нашого народу віддати більшу частину нічийної, безгосподарної державної власності, дати розумний правовий простір для праці й поступового збагачення; дати рівний доступ кожному власникові до банківських кредитів (сьогодні цей доступ має тільки мафіозна еліта) під заставу майна, землі чи майбутнього урожаю — і Україна пробудиться від довгого летаргічного сну. Запрацює потужна життєва енергія нашого народу, не вбита, а тільки приспана за сімдесят років.

То чому ж ми не рухаємося, а так довго «рвемо мотори в болоті» — закономірне це кинджальне запитання. Народ начеб ні в чому не винен, він чекає — так його привчили — **вказівок від влади.**

Чекає передусім від найріднішої, обраної саме ним, Верховної Ради. Чи здатна вона, обрана в 94-му, виконати бодай сьогодні цю рішучу реформаторську місію, проявити свою колективну волю, взяти на себе відповідальність: мости для відступу назад спалено — або тонемо, або з останніх сил перепливаємо на другий берег і починаємо інше життя. Причому місія й відповідальність така велика, що партійні «тусовки» враз перетворюються на циркову пантоміму, а то й посміховисько. Хто в цьому винен? Ви, дорогі виборці України. Майте мужність у цьому зізнатися. Кого обрали, того й маєте. Більша частина України подарувала для Верховної Ради «червоний букет», повіривши в пустопорожні гасла «іллічів» та «віссаріоновичів». І що? Повернули на урядовий престол більшістю своїх голосів компартійного Масола, за кермо Верховної Ради посадили соціаліста Мороза й комселянина Ткаченка, і ваше життя, як цього й слід було чекати, помінялося на... зовсім не-

У депутатських фракціях і групах

ВІД ПОГАНОГО —

Як і слід було чекати, під час обговорення Закону про Державний бюджет України на 1995 рік в оцінках «за» і «проти» одностайності не було. Крім загального висновку: такий бюджет для країни — як мертвому кадило. Але й без нього далі не можна. Його прийняття дасть бодай якийсь орієнтир. Адже сьогодні держава все ще бреде в нікуди. Коли очевидно тільки одне: від поганого — до гіршого. І недолугий наш бюджет це наочно підтверджує.

То що ж робити за цієї ситуації? Своє бачення проблем, пов'язаних із формуванням бюджету-95, а також можливі шляхи виходу з того становища, що склалося, виклала група народних депутатів, членів парламентської фракції «Комуністи України — за соціальну справедливість і народовладдя».

Узаконена «перерозподілівка»?

Юрій КРИЗСЬКИЙ:

—Я вважаю, що підхід до розв'язання бюджетної політики у нас ведеться взагалі не з того кінця. Адже щоб визначити, скільки потрібно грошей, завжди треба точно знати, куди їх спрямувати, тобто для чого вони потрібні. Ми знаємо, яке суспільство будуємо (чи збираємося будувати), який у ньому буде суспільно-політичний лад, який економічний устрій? Ні. Мабуть, це знають «батьки нації». Але не народ, від імені якого начебто велася й ведеться обвально-руйнівна розбудова...

Чи несе оздоровче, творче начало запропонований нам держбюджет? Ні. Бачимо інше: спробу якось систематизувати перерозподіл коштів у 1995 році. Задля чого? Називаймо речі своїми іменами. В даному разі — щоб узаконити подальше пограбування народного надбання, легалізувати зубожіння та вимирання власного народу. Наявність саме такого бюджету не стабілізує економічну ситуацію в Україні, не зупинить спаду виробництва. Скоріш — навпаки! А це означає, що рівень нашого добробуту падатиме ще нижче.

Для прикладу візьмемо перспективу, що чекає Луганську область. За розрахунками нам необхідно на рік 75,5 трильйона карбованців. Видаткову частину визначено Мінфіном України в сумі 36,7 трильйона. А надходження коштів до прибуткової частини очікується не більш, як 49,2 трильйона карбованців. Отже, області потрібна буде дотація із держбюджету розміром 26,3 трильйона. Це за умови, якщо Луганщині передаватимуть всі надходження від податків і зборів, отриманих в області.

Проте на такий привілей розраховувати не доводиться, бо до переліку дотованих ми не потрапляємо. Зате нас віднесено до числа тих, з кого заплановано брати й брати. Наприклад, із сум, очікуваних від стягнення податку на добавлену вартість, нам заплановано залишати всього 40,4 відсотка. Решту грошенят у нас заберуть і передадуть на користь «бідних» областей. Ось і виходить, що замість колишньої зрівнялівки ми маємо «перерозподілівку». За якої виходить, що працювати добре — собі на шкоду...

Заслуговує на увагу ще один характерний факт: на короткострокові вояжі за кордон відповідальних працівників виконавчої влади бюджетом передбачено 2 трильйони 297 мільярдів 92 мільйони карбованців. Це майже стільки само, скільки виділяють на утримання всіх органів законодавчої влади — від Верховної Ради до структур місцевого самоврядування. Як не сказати з цього приводу — добре їздимо. Точніше — їздять! Та за такого розорення країни й зубожіння народу які можуть бути зарубіжні вояжі?! Аж ні: тим, хто дорвався до влади, так кортить «на халяву» світ побачити. Тож і відщипують від державного пирога собі кусень жирніший. А народ... Він, мовляв, усе стерпить. Та на скільки ще вистачить його довготерпіння?

Привиде, ми тебе знаємо...

Петро ЦИБЕНКО:

—У такому вигляді, в якому подано Верховній Раді, держбюджет заслуговує лише на єдину оцінку — гірше немає куди... Тому є тільки один можливий вихід із ситуації, загалом, безвихідної: прийняти бюджет у першому читанні (що зроблено), внісши до нього якнайбільше доповнень і суттєвих змін.

Є кілька моментів, на які варто звернути особливу увагу. Ось перший. Формально проект бюджету-95 вносить Президент. Подає цей документ Кабінет міністрів. Але справжні натхненники і співавтори бюджету перебувають... за межами України. Адже давно відомо: замовляє музику той, хто платить. Ну, а хто тримає нас на короткому повідці завдяки доларовим подачкам і хабарам, відомо. Їм не потрібна економічно сильна, а отже, й політично незалежна Україна. Їм вигідно, щоб ми якнайдовше борсалися в болоті наших псевдоринкових напівреформ, що ведуть лише до одного: остаточного розвалу колись потужної української економіки та максимальної втрати контролю над нею з боку держави. А механізм неухильного руйнування за ці роки вже випробувано достатньо: геть відкинемо організуюче і, значить, рятівне планування на державному й регіональному рівнях, і хай живе ринково-базарна анархія! Та поки вона «процвітатиме», народне господарство зникне як таке, а тим часом з'являться нові господарі.

Ось той легко вгадуваний привид, що маячить за статтями бюджету-95 і його загальною спрямованістю.

Так, наші виборці не повинні обманюватися щодо суті цього найважливішого державного документа. Бюджет-95 у своїй основі — буржуазний, і вже тому — антинародний. Його можна дещо змінити, в чомусь поліпшити. Та визначальна основа залишиться тією самою.

Нарешті останнє. Бюджет-95 бачиться мені втіленням суті того глибоко хибного курсу, яким Україну повели й ведуть наші чи то недалекоглядні, чи то лукаві «вожді». Представники лівих сил і в Верховній Раді, і, по можливості (хоча можливості ці дуже щільно блокуються); через засоби масової інформації постійно кажуть про згубність для країни такого курсу. Однак маємо те, що маємо. А конкретніше — будь ласка: розробники бюджету-95 заклали в нього витрати на потреби народного господарства втричі (!) менші, ніж було навіть в анемічному бюджеті-94. Тепер народне господарство буде обезкровлене гранично. Образно кажучи, його намічено душити залізною рукою в білій рукавичці.

І ще одне зауваження. Відомо, що Міжнародний валютний фонд в обмін на згоду надати Україні

ВІДБУВАЄТЬСЯ?

стерпне. Приватизацію для народу вони зупинили, щоб не заважав народ їхній тіньовій «прихватизації». Державний сектор тепер добито повністю, а мізерний приватний сектор під тиском місцевих урядовців-хабарників (як правило — стара райкомівська челядь) та рекету змушений існувати в кримінальному або напівкримінальному вигляді. І все ж середній заробіток працівника на державному підприємстві становить 28 доларів, а в приватному — 142 долари (після всіх нелегальних і легальних податків). Поміркуйте над цим. Кожен справді реформаторський закон у парламенті заганяється комуністами й «комселянами» на таке мінне поле, що навіть коли він переходить через нього, залишається або без ніг, або ж... без голови. Та хіба їм до реформ, коли вони проголошують себе спадкоємцями авторів 33-го й 37-го, коли всі сили йдуть на «возобновлєніє» Союзу. Чи терпіли б таке політичне ієзуїтство литовці або словаки? Але ж ми терпимо? Політична оргія під час чуми. Кажу про це з гіркотою, бо в попередньому скликанні голосував, щоб в Україні була компартія, якщо є люди, котрі сповідують ці погляди, але нова, державотворча, патріотична партія, а не п'ята колона за спиною України. Ще раз повторюю: обрали, люди добрі, маєте, тепер сидіть і чекайте. Селяни — земельки, робітники — своєї пайки на мертвих і розкрадених заводах, медики, освітяни, дрібні службовці — взагалі нічого не ждіть, бо соціалісти ратують за те, щоб «усе вирішував трудовий колектив», тобто директор і голова колгоспу.

Може, розв'яже цей драматичний вузол Кабінет міністрів? Але ж його немає. Є пишні кабінети міністрів, є тисячі корумпованих чиновничків, які бігають по цих кабінетах з папірцями, є чорні лімузини й урядові дачі, але єдиної мудрої й рішучої команди виконавців нема. Люди, здатні виконати цю місію, в Україні є, а уряду немає. Та й хіба здатна така строката й виснажена міжусобицями Верхрада обрати саме такий уряд? Знову ж — безвихідь.

Нарешті — Президент. Кучма.

Ще два роки тому цей космічний технократ, ставши за спиною в, здавалося, непорушного, як скеля, Кравчука, розводив руками перед парламентом: ну, скажіть, ради Бога, що будемо будувати? І я — готовий. Навдивовижу швидко вгрісши в найвище крісло України, як розкріпачений прагматик, він зрозумів, що будувати з давно перетрухлої цегли на глиняних опорах — справа безнадійна, розвалиться ще до відходу будівельників. Колишньому секретареві парткому найбільшого в світі мілітарного заводу вистачило мужності відкинути старі стереотипи, переміг розум. І він проголосив стратегію рішучих реформ влади й економіки в Україні. Зробив те, до чого так боязко й нерішуче наближався Кравчук. Звичайно, як Президент самостійної держави він лише народжується. Бо хіба можна уявити, щоб Міттеран чи Валенса заявили, що у Франції чи Польщі «не спрацювала національна ідея»? Що ж тоді об'єднує мільйони окремих людей в націю, Леоніде Даниловичу? Шлунок та інстинкт продовження роду можуть об'єднати на короткий час тільки у зграю — і тільки звірів. Інша справа, що національна ідея в наших сьогоднішніх умовах повинна бути підперта ідеєю економічного відродження. То так і кажіть про це своєму народові: гола ідея, зведена в абсолют, та ще й при бездарних виконавцях — перетворюється в пугало. Марксизм-ленінізм ми вже проходили...

І все ж за всіх нас, депутатів парламенту, в Україні людей проголосувало менше, як за одного Леоніда Кучму. З цим також треба рахуватися. За всіх застережень до національної, культурної, мовної, кадрової політики Президента демократичні сили в Україні — однозначно підтримують його наміри реформувати економіку, схему влади, демократизувати державу й все наше суспільство. Здається, все стало на свої місця. Вперед! Хоч усе це треба було робити вчора!

І отут усе й почалося: на шляху в Президента блискавично постала опозиція, і всі до болю знайомі обличчя — комуністи, соціалісти, селянська партія голів колгоспів (це їхній лідер Довгань пропонував: скільки треба — розстріляємо й наведемо порядок), всі ті, хто нами вже керував і керує сьогодні й передавати власність і владу народові не збирається. Кучму терміново оголосили ставлеником світової буржуазії, а в деяких висловлюваннях і, не більше й не менше, ворогом власного народу. Відчуває, як з льохів історії повіяло термінологією 37-го?

Кравчук залишив їх при реальній владі в областях та районах, пом'якшив антикомуністичні настрої народу в 90-му й 91-му, не дав можливості криваво завалитися імперії, хитро загравав з ними, а тепер цей благодатний для себе час вони називають «прежнім режимом». Та чи міг хтось «інакшемислячий» бодай зберегти життя за вашого режиму? Та вам же славити треба Кравчука, а не ганити. І дякувати долі, що в 91-му обрали саме Кравчука.

Тепер, з'ясовується, і Кучма «не той», не їхній. Не хоче виконувати вказівки ЦК. Кучма прагне залишити за Верховною Радою законодавчу функцію, бо не можуть же 450 різних депутатів одночасно керувати державою, а всю повноту відповідальності за справи покласти на керовану ним виконавчу владу — і вже його називають «продолжателем режима Кравчука», «диктатором». Дістали правоохоронні органи кількох їхніх високопоставлених соратників у Верховній Раді — з'ясовується, що в нас поліцейська держава. А за три підібрані в 47-му на полі після косовиці колоски — в моїй Теклівці давали три роки каторги — і держава була «найдемократичніша в світі». Депутат-соціаліст Брит в якимівській газеті на Запоріжжі закликає народ до громадянської непокори і страйків «проти політики Кучми» — це... демократія, а арешт мільярдера, котрий заліз в кишеню кожному з нас, — поліцейщина.

Іноді здається, що українське суспільство давно перебрало ліміт на помилки і невдалі спроби, що терпіння народу, як натягнута тятива. Кожній мислячій людині зрозуміло, що може настати фатальний момент, коли човен зачерпне води, і хтось першим втратить самоконтроль. Тоді знову неминучий варіант «1917-го», тоді знову підемо по страшному колу і можемо не зійти з нього ніколи.

Наш український годинник іще йде. Росія оплакує полеглих на чеченській війні, ми конституційним шляхом вив'язуємося з кримського питання, в Україні є всі шанси стати стабілізатором у Східній Європі й принадити до нас приватний іноземний капітал, який може потекти тільки у приватний сектор економіки. Самоїдській державній структурі економіки ніхто не дасть і цента, кредитори знають, що всі їхні кредити були блискавично розікрадені корумпованими урядовцями.

Ліві постійно залякують нас Міжнародним валютним фондом, який, бачте, кинувся допомагати Кучмі, фінансує його реформаторство (радше, самі лишень наміри). Таке враження, що Фондові нікуди дівати валюту, від їх допомоги всі відмовляються, а от випадково впала в око затуркана, напівколоніальна Малоросія-Україна з комуністичним парламентом і Чорнобилем — от вони й запихають їй, як гусакові у дзьоб, мільйони доларів. Чого ж тоді така черга до Фонду на отримання кредитів? Чому так довго і педантично зважує міжнародна дирекція, кому надати допомогу? І надає тільки тим, у чию перспективу вірить. Здається, вони вже повірили в нас більше, як ми в самих себе. Ото вже дожилися.

Сон людського розуму породжує соціальні ілюзії й міфи, і це — ідеальний час для політичних шарлатанів. Україна переживає тяжке похмілля після комуністичного міфу й додивляється останні хвилини останнього сну свого багатомільйонного потужного розуму. Треба вставати й наводити лад у власному домі, бо прийдуть сусіди і все розставлять по-своєму, а нам знову відведуть роль наймитів.

Сьогоднішня драма України — в нашому колективному консерватизмі й нерішучості, якою лукаво користуються вчорашні політичні шамани. Нам усім треба одважитися мужньо пережити капітальний ремонт Держави. Кожна мить, кожна доба затримки реформ — це жорстокий удар по кожному, хто хоче жити зі своєї праці, отже, це — свідомий злочин проти більшості нашого народу.

В Україні ще будуть сотні президентів, парламентів, урядів. Видатних і посередніх. Переживаємо такий історичний момент, коли політикам пасує не лавровий вінок на голові, а віник чи заступ у руках. Переможців не буде, якщо переможенним знову залишиться народ.

З нами відбувається найстрашніше. Те, що в нашій Україні ось уже четвертий рік нічого розумного не відбувається.

Володимир ЯВОРІВСЬКИЙ, народний депутат України, (Депутатська група «Державність»), голова Демократичної партії України.

ДО ГІРШОГО...

кредити поставив ряд вимог, що мали стати складовою в бюджеті-95. Уряд пішов на прийняття висунутих умов. Результати очевидні: різке скорочення фінансування держсектора економіки, а також досить грубе урізання асигнувань на соціальні потреби народу. Нас поманили вигідними (для кого?) кредитами, і ми, наче загіпнотизовані, лíземо до їхньої пащі.

Кредити легко брати, а от віддавати... В бюджеті, до речі, записано, що на покриття зовнішніх боргів слід витратити 213 трильйонів карбованців. Сума колосальна! Але ж це — тільки відсотки з уже взятих кредитів. А потрібно ж буде повертати і самі кредити. Хто й коли робитиме це? Якою ціною доведеться платити за «благодіяння» зарубіжних «доброзичливців»? Про це страшно навіть думати... Але ж доведеться відповідати — і перед своєю совістю, і перед судом майбутніх поколінь.

Є альтернатива!

Юрій ДОНЧЕНКО:

—Я приєднуюся до сказаного моїми колегами і хотів би додати: держава, яка під різними приводами ухиляється від необхідності займатися своєю економікою на відповідному (державному) рівні, зрештою опиняється перед самовбивчою необхідністю приймати ось такий бюджет. Так, бюджет жахливий. Уже тим, що в ньому знято гарантії практично з усіх соціальних аспектів життя нашого суспільства. А що запропоновано натомість? Та нічого. Виходить, як у тому анекдоті про горобця: сиди й не цвіркочи. Але аж ніяк не весь народ погодиться на талан горобця...

Я жахнувся, коли під час парламентських слухань за проектом бюджету перший віце-прем'єр В. Пинзеник з явним задоволенням заявив, що вперше змінено концепцію формування бюджету, коли ми нарешті перейшли від планування до «нормальних ринкових відносин». Господи, чому радіти?! Тому що, не спитавши броду, лíземо в воду? От уже воістину, якщо Бог хоче когось покарати, він відбирає у нього насамперед розум...

Планування завжди давало змогу з великою мірою наближення до контрольної цифри отримувати необхідні доходи. Виходячи з такої, фактично існуючої, цілком реальної наявності надходжень визначалися і пріоритети, й інші статті витратної частини бюджету. А тепер ставку роблять на одне — скільки вдасться зібрати (точніше — здерти) податків. Це при тому, що податкову шкалу не відрегульовано законодавством.

Усі розуміють: поки ми не запустимо виробництво, виходу з такого становища не бачитимемо. А що для цього робиться? Із запропонованого бюджету ясно, що на кінець 1995 року очікується спад виробництва порядку 10 відсотків. Тоді як лише за перший квартал цього року спад уже досяг 23 відсотків. А в багатьох галузях виробництва результати ще плачевніші. Наприклад, по тій же Луганській області спад виробництва в четвертому кварталі минулого року сягнув десь 30 відсотків, у першому кварталі нинішнього — ще стільки ж. То звідки ж брати гроші, зокрема, на соціальні потреби? Адже ми, по суті, країна пенсіонерів, яких налічується 14 мільйонів чоловік. Їх годувати-поїти треба — люди заслужили. Але на бюджет надія примарна.

Ось вони, реальні плоди входження в «нормальні ринкові відносини», яким так радіє наш «реформатор» Віктор Пинзеник...

Нас намагаються переконати в тому, що ринку, мовляв, альтернативи нема. Та брехня це! Є вона у вигляді державного управління. І вітчизняна, і світова практика доводить його дієвість. Нехай воно, тобто державне управління, не буде всеохоплюючим, як раніше. Та поширюватися на такі базові галузі, як металургія, енергетика, добувні виробництва, транспорт та деякі інші, просто зобов'язане. Це життєво необхідно!

Отож, доки ми не відійдемо від зашморгу нав'язаної нам псевдоринкової «затхлої» політики, неспроможність якої не бачать тільки, скажемо так, люди недалекі, доти поправити справи в державі не вдасться. Планування, плановість, раціональна регламентація з боку держави діяльності базових галузей, внутрішньої і зовнішньої торгівлі, зважена податкова політика — ось що нам необхідно сьогодні. Зрозуміємо це — оздоровимо економіку й виживемо. Не зробимо цього — бути нам обкраденими й злиденними. Народ має зробити свій доленосний вибір.

Брали — вони, віддавати — нам?

Віктор ПОНЕДІЛКО:

—Мабуть, багатьом не сподобається те, що сказали мої колеги-депутати. Та правда завжди, як то кажуть, очі коле. А що сказане — гіркувате, то це тому, що нам, комуністам, небайдужі гіркі болі народу. І лікувати їх можна тільки правдою.

Щодо бюджету, то я хотів би звернути увагу на один момент. Це виплати з обслуговування зовнішнього боргу країни. Так, у бюджеті, запропонованому Президентом, на ці потреби передбачалося 213 трильйонів 183,2 мільярда карбованців. В останньому варіанті бачимо вже іншу цифру: 273 трильйони 183,2 мільярда карбованців. Що це — друкарська помилка чи за якийсь тиждень сума сплати самочинно зросла на 60 трильйонів?

Варто розібратися і в тому, що це за борги і яке їх наповнення. А якщо точніше — хто скористався отриманими кредитами? Держава або ті, для кого держава була лише зручним прикриттям? Підстави для таких передбачень є. Ось 50-мільйонний (у доларах США) пільговий кредит під гарантію держави, який отримала відома фірма «Атон» на чолі з Ігорем Маркуловим. Гроші взяла фірма, а гарантувати повернення боргу зобов'язалась держава. Так було обумовлено у контракті, який підписав на той час в.о. прем'єра Юхим Звягільський. Гроші фірма «Атон» досі не повернула. Ані Маркулова, ані Звягільського в Україні також немає. А борг залишився, і він «висить» тепер на державі.

Я бачив документ, також підписаний Звягільським, про надання кредиту фірмі «Тоніс-Південь», на суму 125 мільйонів доларів. Це також юридична особа, борги якої, відповідно до статті 35 бюджету-95, належить оплатити державі.

Є ще ряд фактів з подібною фабулою. А саме: держава бере гроші в борг, передає їх якимось комерційним структурам, а ті зразу прокручують свої справи. А крайніми виявляємося ми і змушені сплачувати борги, на яких нажилися спекулятивні структури «нових українців».

У бюджеті є ряд досить солідних сум, які позначено наївно-знеособленим рядком — «інші платежі». Під них можна підписати що завгодно! Мабуть, це комусь вигідно. Але я зможу голосувати лише за статті, де буде чітко сказано, скільки й на що саме передбачають витратити ті чи інші суми. Інакше ми, народні депутати, стаємо співучасниками угоди, від якої явно чується сморід...

Матеріал підготував Іван ДМИТРЕНКО.

В номер

● *Київ*

Де ж ти, військова еліто?



Лейтмотивом обговорення відкритого засідання Міжнародного експертного клубу «Політична думка» цього разу була тема «Військо і військова еліта».

Відзначалося, що через кризу, яку переживають сьогодні Збройні Сили, багато молодих офіцерів поповнили й продовжують поповнювати комерційні структури чи залишаються служити, але на території Росії. Престижність військової служби в самооцінці самих військових знижується пропорційно до посади, яку ті обіймають. За даними соціологічної служби «Соціс — Геллап», серед 31 професії фах військового посідає одне з останніх місць.

За словами самих військових, держава має визначити роль і місце війська в Україні. І якщо військо — її опора, то й ставлення до нього має бути державне.

● *Херсон*

Енергоносії з пониззя Дніпра

Херсонщина з усіх областей чи не найбільше потерпає від дефіциту енергоносіїв. Залагодити цю проблему зможуть торфорозробки, які нині відроджуються. Місцевий завод «Дельта» щойно освоїв випуск машин для виготовлення торфових брикетів. Агрегат живиться електроенергією, досить простий у роботі, його продуктивність — до півтонни горючих плиток на годину. Він також може пресувати тирсу, соняшникове лушпиння. Додавши до брикетів відходи місцевого нафтопереробного заводу, одержують паливо, яке не поступається вугіллю.

Нову машину почнуть застосовувати на розташованому у пониззі Дніпра Кардашинському родовищі, де запаси торфу перевищують мільйони тонн.

● *Дніпропетровськ*

Є перший електровоз

У цехах науково-виробничого об'єднання «Дніпропетровський електровозобудівний завод» завершено складання першого вітчизняного магістрального електровоза. Як повідомили у відділі головного інженера, зараз тривають остаточні роботи по «максимальному наближенню локомотива до західних зразків».

Досі це підприємство спеціалізувалося на випуску винятково шахтних електровозів, які працюють у підземних виробках, але тепер головною продукцією об'єднання стануть «великі» магістральні машини, котрі працюватимуть на залізницях України. Цього року передбачається зібрати перших десять.

● *Чернівці*

На конвеєрі — «Світлана»

Малогабаритні телевізори «Буковина», випуск яких кілька років тому освоїв на своїх потужностях Чернівецький завод «Вимірювач», добре знані не лише в Україні. Вони надійні й невибагливі в експлуатації, забезпечують високу якість зображення, можуть використовуватися під час автоподорожей, на дачних ділянках.

Та ще кращими характеристиками відзначатиметься новий телевізор такого ж класу, який має назву «Світлана». Він почне сходити невдовзі з конвеєрів «Вимірювача».

Дорога жартів не розуміє



За останні три дні Тижня безпеки дорожнього руху на автошляхах України ситуація залишалася аварійною. За повідомленнями Державтоінспекції, 31 березня — 2 квітня сталося 212 дорожньо-транспортних пригод, у результаті яких загинуло 42 чоловіки, поранено 229.

У першоквітневі дні народ вигадував різноманітні розиграші та жарти, сміявся та веселився. Однак дорога жартувів не любить. За ці дні водії, перебуваючи, певно, у грайливому настрої, порушили правила безпеки руху близько 108 тис. разів...

Так, у неділю 20-річний Михайло Хома їхав з друзями у своєму «Рено» по трасі Київ—Чоп (Мукачівський район). Під час обгону вантажівки «Мерседес» легковик «послизнувся» на мокрому шосе, водій не впорався з управлінням. Сталася аварія, яка забрала життя п'ятнадцятирічної дівчини, п'ятеро пасажирів отримали травми.

ЯК І КОЛИСЬ: П'ЯТНАДЦЯТЬ





***У МИКОЛАЄВІ** відбувся другий обласний фестиваль національних культур «Братерство», у якому взяли участь 15 національних громад.*

Царював дух братерства, дружби і взаємоповаги в усіх складових свята: у виставці виробів майстрів народної творчості та картин єдиного в Миколаєві асірійця художника Євнана Мірзоєва; у лаконічній офіційній частині; у великому, більш ніж тригодинному концерті. І, зрештою, в тій частині, коли всі зібрались за святковими столами та щедро пригощали одні одних національними стравами.

Від міфу про народження чотирьох релігій, яким розпочалась концертна програма, до російських мелодій та величальної української пісні у фіналі все вдалося.

Всім було цікаво.

Нехай ця зустріч буде не остання, щоб завжди над нами було ясне небо, щоб ми жили в дружбі, взаєморозумінні і здоров'ї, щоб не бачили сліз матерів і не чули плачу дітей, — такий тост виголосив ветеран війни, учасник визволення України грузин Іраклій Георгійович Куркулі.

На знімках: Медея Пілюк; національне вбрання грузинських дітей показали юні артисти Тіко й Тамта; гості із Чехії Іта й Давид Балцар.

Фото Олександра КРЕМКА.

Інформує «багач-бідняк»

Військова прокуратура завершила слідство за фактом нещасного випадку, що стався влітку минулого року в управлінні УСБУ по Львівській області: полковник Ратнюк стріляв у колишнього начальника управління та його заступника, а по тому застрелився. Він, як з'ясувалося, перебував у стані афекту; ті, в кого стріляв, визнані за постраждалих. Трагедія на тривалий час неабияк ускладнила роботу управління, однак життя триває, і новопризначені керівники запросили журналістів на брифінг. Начальник управління генерал-майор Богдан Ваврик передусім ознайомив із промовистими цифровими показниками 1994 року.

В управлінні останнім часом сталися значні структурні переміни, яких вимагає саме життя і специфіка регіону, що постійно «на прицілі» і в західних спецслужб, і в порушників кордону, і в торговців зброєю та наркотиками. Навіть макова соломка, вирощена саме у західних областях, має специфічні особливості і високо цінується на злочинному ринку — з усіма наслідками, що звідси випливають. А тим часом, як було зазначено на брифінгу, патріотизм і романтика не стають дійовим стимулом для служби в управлінні, якому бракує нині юристів, політологів, соціологів. Через невисоку матеріальну винагороду дехто звільняється за власним бажанням.

Нині у всіх львів'ян на устах скандал довкола викрадення немовлят і продажу їх за кордон. УСБУ не займається розслідуванням цих фактів, отож свіжої інформації журналісти не почули і дізналися лише про те, що торік керівники органів влади зверталися до УСБУ з клопотанням перевірити сигнали про викрадення дітей, однак це не було зроблено...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Репортаж

Готель для переможених зеленим змієм

***П'ЯТНИЦЯ.** Закінчується робочий тиждень. Країна починає відпочивати. Одні громадяни ідуть додому, ідуть в театри, ідуть в кав'ярні. Інші — гуртуються, складаються грошима, прямують до горілчаних відділів гастрономів. І тоді, буває, не всі дістаються сімейних вогнищ... Буває, дістаються з затримкою — після відпочинку у витверезнику.*

Старенький ЄрАЗ неквапливо повзе залитими весняним дощем київськими вулицями. Із кабіни міліціонери вдивляються в погано освітлені тротуари: чи не видно «клієнта»?.. «Нельотна сьогодні погода, — каже старшина. — На вулиці за такої мокречі мало хто п'є, більше — десь під дахом...»

Та ось, незважаючи на незручну погоду, на Жаданівського стоїть і підпирає грубезне дерево якийсь товариш — вже «налітався» й приземлився. «Наш», — констатує старшина. Міліціонери забирають товариша від дерева і допомагають зайняти місце в автомобілі. Громадянин твердить, що не розуміє, чому його взяли, запевняє, що чекав під деревом автобуса і жваво реагує на фотозйомку: просить сфотографувати ще і обіцяє звільнити з роботи кореспондента. Потім затихає.

А з центрального пульта передають інформацію: кілька клієнтів чекають у кімнаті міліції на станції метро «Либідська». Їх, виявляється, троє. Забираємо і — на базу.

База — київський медвитверезник № 2, розташований на тихій Кіровоградській вулиці. Працює цілодобово. Розрахований на 31 відвідувача. Популярністю в населення користується: лише за перших два місяці цього року тут відпочили 1214 переможених зеленим змієм чоловіків та жінок.

... В палаті — специфічний, зрозуміло, запах.

— Ну що, туристи?! — звертається до присутніх начальник закладу, майор міліції Олександр Кузнєцов. — Як самопочуття?

«Туристи» почуваються по-різному: хто вже проспався й готується до виписки, хто ще тільки переглядає кольорові сни, а хто, повний енергії, називає майора просто «батя» і скаржиться, що товариші по чарці витягли з кишені 400 тисяч і пляшку лікеру...

— Батя, мої ж приятелі мене ж і підставили! Пляшку витягли... Та краще я б тобі її привіз!

— От так завжди... Я тут тебе чекаю, чекаю, думаю — пляшку принесеш, а ти приїздиш — і порожній! — Майор має гарний гумор.

— Ех,.. Батя, дай цигарку! Курити хочу — помираю...

Але, виявляється, майор не курить, і «синочкові» лишається продовжувати здоровий спосіб життя — до виписки.

А народ прибуває. Зі сторони все виглядає весело: здорові дядьки, наче малі діти — не можуть пригадати свій рік народження чи адресу, не в змозі самі роздягнутися — в цьому їм звично допомагають міліціонери. Гостей оглядає фельдшер, речі їхні описують, складають протокол. Послуги витверезника коштують 300 тисяч карбованців. Час перебування — від трьох годин до доби. Досі існує інструкція, за якою про відвідини громадянином витверезника повідомляється за місцем роботи...

— Я вважаю таку практику пережитком старої системи, — говорить Олександр Кузнєцов. — У принципі, кожна людина має право випити. Якщо ж хтось перебрав і вештається серед людей в непривабливому вигляді — ласкаво просимо до нас. Відіспиться, заплатить — і бувай здоровий. Це, врешті, його особиста справа...

Взагалі, ідеологія працівників медвитверезника проста: п'яний на вулиці — це або прекрасний об'єкт для пограбування (якщо вже дуже п'яний), або ж сам — небезпека для інших. І тому йому потрібно відпочити та повернутися до нормального стану. Перебування у витверезнику — аж ніяк не покарання за необережне поводження з алкоголем.

Наступний рейс підтверджує такі думки якнайкраще. Зупиняємося на Московській площі: місце людне і, кажуть міліціонери, частенько багате на «врожай». Справді, незабаром з'являється пасажир: добряче п'яний хлопець, в руках — запнуте хустиною відро. На автовокзалі отримав із села передачу, продукти — відро та сумку. Лишилося тільки відро. Де сумка — згадати на може...

Так поживає витверезник. Люди приїздять сюди, а потім йдуть, нашкрябавши нетвердою рукою в протоколі: «Випив 300 г горілки і сп'янів...» Вони навряд чи згадають, як їх оглядали, роздягали, вкладали спати. Не згадають... Напилися...

У витверезнику побував Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

НА ДНІПРІ НАВІГАЦІЯ...

ХОЧА весна цього року й рання, та навігація у Херсоні відкрилася пізніше звичного. Річковики орієнтувалися не на погодні умови, а на можливості міського бюджету. Саме з цього джерела вони мають отримати компенсацію витрат на перевезення пасажирів-пільговиків, ідеться передусім про пенсіонерів-дачників, яких у Херсоні більш як 30 тисяч.

Вони становлять левову частку пасажирів, що курсують до колективних садів і городів та приміських населених пунктів. Затримка з навігацією спричинила лавину протестів, пенсіонери погрожували мітингами. А річковики, якщо не буде компенсації, — страйком. Міськвиконкомові вдалося, здається, заспокоїти тих і тих. Пенсіонери одержать з бюджету талони на чотири поїздки щомісяця. Попередні розрахунки показують, що за весь сезон це коштуватиме місту понад 30 мільярдів карбованців. Керівництво акціонерного об'єднання «Херсонський річковий порт», повіривши обіцянкам мера Людмили Коберник, благословило капітанів так-сяк відремонтованих суден у перший рейс.

Пасажирські перевезення, по суті, є головною статтею доходів акціонерного товариства, бо з уведенням в експлуатацію кілька років тому мосту через Дніпро та з інших причин потік вантажоперевезень річковиків упав до мінімуму. Десь 20 відсотків рядового складу екіпажів суден полишили службу через низьку заробітну плату. Що ж робити?

Вже кілька років поспіль місцева влада показує повну неспроможність розв'язати проблему річкових перевезень.

Раніше керівники діяли окриком, примушували річковиків покривати збитки власним коштом. Але державних підприємств стає дедалі менше, вони виходять з-під директивного впливу владних структур міста і області. А по-новому керувати чиновники не навчилися. Тільки й того, що кожної весни хтось із перших осіб виходить до пікетників і обіцяє «розібратися з неслухняним Боевим». Одного разу навіть було оголошено, що Миколу Павловича вже звільнили з посади, хоча потім керівні мужі дали задній хід, зрозумівши поспішність і непродуманість рішення.

Схоже, що нині ситуація має змінитися на краще. В облвиконкомі, нарешті, заплановано розглянути назрілі питання транспортного обслуговування в області. Шукатимуть, очевидно, дотації і для річкового порту, щоб фінансово підкріпити закон про надання пільг частині громадян. Може, нині до крайнощів діло не дійде?



Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсон.

В номер

● *Черкаси*

«Відлуння війни»

Так називається черкаська громадська організація, що об'єднала дітей війни та повоєнного часу, котрі стали інвалідами дитинства внаслідок Великої Вітчизняної війни. «Відлуння війни» існує всього один рік, але й за цей короткий термін зробило чимало добрих справ, котрі полегшують життя знедолених війною людей. Крім того, організація відстоює право покалічених дітей війни бути прирівняними до інвалідів Великої Вітчизняної війни.

● *Луцьк*

На допомогу дітям-сиротам

З метою матеріальної підтримки Головненської загальноосвітньої допоміжної школи-інтернату, що в Любомльському районі, де на грані голодування опинилися 185 дітей-сиріт та дітей-інвалідів, відділ культури виконкому Луцької міської Ради в народному домі «Просвіта» організував благодійний концерт. У ньому взяли участь духові оркестри дому «Просвіта», військової частини № 9971, артисти Волинської обласної філармонії. Під час концерту зібрано майже 100 мільйонів карбованців, які перераховано на рахунок названої школи-інтернату. Крім того, для дітей сиріт завезено одяг, взуття, продукти харчування.

Медицина

«Кривава» проблема має бути розв'язана, аби не перетворитися на драму...

Нотатки з колегії Міністерства охорони здоров'я

НА СПІЛЬНІЙ колегії МОЗ України, Національного комітету по боротьбі з захворюванн'ям на СНІД і Національного комітету Товариства Червоного Хреста України слухалося питання про стан служби крові в країні й про удосконалення її діяльності.

Донорська служба сьогодні плаче кривавими сльозами. За останні 6 років армія донорів порідшала майже на 1,2 мільйона чоловік. Різке падіння добробуту народу позначилося й на донорстві — майже у три рази збільшилась кількість громадян, які здали свою кров за грошову винагороду, а число «патріотів» донорства скоротилося більш як у два рази. Як зазначив представник Національного комітету по боротьбі з захворюванням на СНІД, у цивілізованих країнах люди здають кров безплатно. Існують, щоправда, й професійні донори, які пройшли спеціальне поетапне медичне обстеження й отримали офіційний дозвіл «працювати» донорами з певними окладами.

Фахівці констатували: донорство в Україні для деяких осіб перетворилося нині у засіб заробляння грошей. (Для довідки: літр крові у Донецьку коштує 5 мільйонів у національній валюті, у Києві — 3 мільйони). Медиків непокоїть той факт, що благородну місію донора останнім часом дедалі частіше виконують особи так званої групи ризику. В першу чергу мають на увазі бомжів...

Скорочення армії донорів, які віддають власну кров не заради вигоди, а виключно «з ідейних» міркувань, спричинилось до того, що обсяги заготівлі донорської крові зменшилися на 200 тисяч літрів, плазми — на 74 тисячі літрів.

Головний трансфузіолог МОЗ України Петро Перехрестенко нарікав на критичний стан матеріально-технічної бази установ служби крові. Зазначалося, що 75 відсотків медапаратури й устаткування морально застаріли й потребують заміни. Недостатній арсенал холодильних установок для збереження крові. Служба крові ще погано забезпечена тест-системами для перевірки крові на СНІД, на гепатит, сифіліс тощо. Як відомо, всі серйозні справи повинні мати законодавчу платформу. Саме цю платформу і підводять під донорство: до Верховної Ради подано законопроект про донорство й службу крові. Розробляють Національну програму подальшого розвитку донорства крові, її компонентів і препаратів.

Ольга ВАУЛІНА.

Освіта: sos!

Страйкують вчителі

ТРЕТІЙ місяць не одержують заробітної плати освітяни багатьох районів Закарпаття. Напружена ситуація, зокрема, на Іршавщині, Тячівщині, Великоберезнянщині, Міжгірщині, Хустщині... Примітом, протягом тижня у знак протесту не проводили жодних занять педагоги Осоя, Білок, Приборжавського та інших сіл Іршавського району. Через відсутність виплат окремі вчителі вимушені навіть хліб брати «на віру» у сільських крамницях. А заборгованість у виплаті зарплати освітянам загалом по області становить близько 140 мільярдів карбованців.

Керівництво краю шукає можливості врегулювати конфлікт. Окремі резерви знайдено. Але в цілому це ситуацію не рятує. Аби освітяни регулярно одержували чесно зароблені гроші, на думку фахівців, не слід затримувати субвенції галузі, передбачені державним бюджетом, а крім того, залишати в області всі 100 відсотків відрахувань.

Бо, скажімо, регіон протягом двох місяців нинішнього року «віддав» у республіканський бюджет 722 мільярди карбованців. А одержав у вигляді позики лише 450. Всього ж за цей період область заборгувала 1 трильйон 240 мільярдів карбованців: це, насамперед, — виплати за медикаменти, харчування хворих та дітей, пенсії, допомоги на дітей тощо.

В одних «чоботях» з освітянами ходять зараз медики, працівники соціальної сфери, культури, інші «бюджетники». Час вжити заходів щодо стабілізації належних їм виплат. Аби не виникли вслід за страйком освітян інші непрогнозовані ситуації.

Микола ГОРВАТ.
Закарпатська область.

Мостищани мостять мости. В Європу

Сергій Сторожук — генеральний директор виробничо-комерційного об'єднання «Мостпласт», що функціонує на Львівщині у Мостиськах, на відстані 14 кілометрів від кордону з Польщею. Фірма володіє 15-гектарною земельною ділянкою, 30 будинками, автогаражами та стоянками на 100 автомашин. ВКО є співзасновником двох українсько-польських підприємств: СП «МОНЕЛЬ», що виробляє косметику, та СП «Євромост», котре виготовляє ювелірні вироби. «Мостпласт» має митний ліцензійний склад, провадить консигнаційну діяльність з реалізації лікарських препаратів польської фірми «Польфа» та англійської «Велкам», здійснює міжнародні вантажні перевезення власним автотранспортом.

Під егідою «Мостпласту» в Республіці Польща працювала делегація українських лікарів-педіатрів, фармацевтів, ділових людей, журналістів — більш як півсотні чоловік. Члени делегації ознайомилися з виробництвом майже 70 найменувань лікарських засобів. Вони та посол України в Республіці Польща П.Сардачук стали свідками народження спільної українсько-польської фірми «Мост-Польфарм». Генеральний директор АТ «Польфа» Віктор Томусяк сказав: «Користь буде обопільною і для Польщі, і для України. Новостворена фармацевтична фірма має на меті наповнити ринок ліками не тільки в Україні, а й Білорусі, Росії, Словаччині».

Ми попросили прокоментувати цю подію головного педіатра Міністерства охорони здоров'я України професора В'ячеслава Бережного:

— Ліки, які тут виробляють, дуже потрібні українським дітям. І їх можна придбати за цінами, що нам підходять.

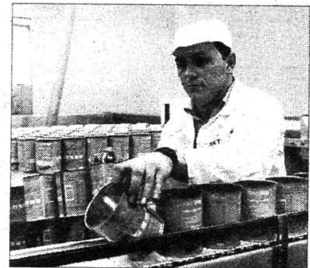
Завідувачка-провізор аптеки № 197 Києва А.Бунківська полегшено зітхнула: «З появою такої фірми можна гарантувати оперативність та якість».

Людмила ШУБІНА.

На знімках: лінія по випуску молочних сумішей; під час підписання документів про співробітництво генеральний директор фірми «Мостпласт» Сергій Сторожук, посол України в Польщі Петро Сардачук і директор АТ «Польфа-Кутно» Віктор Томусяк.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Кутно.





ЦІНИ НА ОСНОВНІ ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ НА РИНКАХ УКРАЇНИ

Базарний день /04.04/	Яловичина	Свинина	Кури	Сало	Яйця (десяток)	Олія	Масло вершкове	Сметана	Сир жирний	Картопля	Часник	Морква	Цибуля	Яблука
Рівне	115-135	185-200	—	160-190	45-70	110	470	170-200	90	—	—	—	45-50	80-120
Чернівці	190-240	250-300	350-380	140	50	110	425	140-150	150	30-35	250-270	25	50	100-150
Житомир	190	240	350-450	160	65-80	120	350-440	210	110	25	150	35	50	80-120
Луганськ	160-300	180-350	400-500	180-220	85	90	480-550	300	300	45-75	350-400	50-60	25-30	60-300
Полтава	180	250	350	160	60	90	500	200	140	30	170	40	30	90
Київ, Лук'янівський ринок	280-300	300-350	300-350	140	90	110	500	200-250	160-200	30	—	20-35	50	100-150

Страждання за бюджетом,
або Як народжуються нові міфи



НА ПОРОЗІ другий квартал, що знаменує початок «останнього бою» за бюджет (який, між іншим, мав бути прийнятий ще на початку минулого жовтня). Що ж чекає народ України у 1995 бюджетному році? Чи буде обіцяне всіма «сильними світу цього» економічне полегшення?

У новому році держава мала зменшити податковий тягар на виробника і оподатковуватиме доходи тих, хто більше споживає.

Здається, всі впевнилися у тому, що збільшення податкового пресу не дає відповідного збільшення бюджетних надходжень. За це переконання Україна за два роки поплатилася 40 відсотками падіння обсягів виробництва і зростанням тіньового капіталу до 32 відсотків від загальної кількості грошей в обігу. Справді, тільки оригінальна людина погодилася б сплачувати 90 відсотків прибуткового податку. Тільки той банк, який дуже не любить своїх акціонерів, погодився б віддавати 110 (!) відсотків свого прибутку. Збалансований на папері бюджет 1994 року несподівано для Міністерства фінансів закінчився нищівним дефіцитом. Реакція можновладців не забарилася — поданий Президентом Закон про оподаткування прибутку підприємств став новорічним «подарунком» українській економіці. Тиждень тому парламент проголосував (попри шалений опір) про зменшення податку на додавлену вартість до 20 відсотків. Здавалося б нічого не передбачало бурі. Але...

Обидва проекти Закону про бюджет (підготовлений Мінфіном і Комісією з питань бюджету, яку очолює Микола Азаров) люб'язно запропонували Верховній Раді альтернативу: або збільшити ставку податку на прибуток до 40 відсотків та ввести «стабілізаційний» податок на реалізацію у розмірі 3 відсотків (що, між іншим, приблизно дорівнює 12 додаткових відсотків до ПДВ), або збільшити ПДВ до 28 відсотків і ввести п'ятивідсотковий податок на хімічну й металургійну галузі (які вже сьогодні неконкурентоспроможні). При цьому загальні обов'язкові вилучення сягнуть 47,2 відсотка від валового внутрішнього продукту, що на 2 відсотки більше, ніж торік. Ось тобі й зменшення додаткового пресу! Схоже, що міністр Германчук і депутат Азаров нарешті знайшли відповідь на питання «Який лад ми будуємо» — лад, протилежний тому, що є у Туреччині (24 відсотки вилучень), США (29 відсотків), Німеччині (37 відсотків), Швеції (38 відсотків, що є найбільшим у світі, не рахуючи, звісно, нашу дивну країну).

Головний аргумент — «ми маємо вкладати гроші в економіку, будувати нові заводи (227 трлн. крб.), формувати державні резерви (як це — Уряд та без пристойного резерву у 82,6 трлн. крб.?), оплачувати швидко зростаючу армію державних чиновників (30,7 трлн. крб.) та їхні закордонні поїздки (13,33 млн. доларів США!)». На жаль, ми знов забули запитати у платників податків — а чи погодяться вони віддавати половину від своєї більш ніж скромної заробітної плати на фінансування таких от депутатських мрій...

Для стабілізації економічного і політичного стану Київ мав би позбутися надмірної фінансової централізації, бюджет формувати знизу вгору, щоб регіони одержали більшу економічну свободу разом з більшою соціальною відповідальністю.

Новітня історія України відома спорадичними спробами добитися збільшення автономізації. Закарпаття, східні промислові «гіганти», Одеса, Крим час від часу ініціюють створення вільних зон, прикордонних експериментів, вимагають розмежування економічних і політичних повноважень. Дії ці зрозумілі і мають своє відображення у класичній політекономічній теорії. Надмірна економічна централізація завжди призводить до загрози політичної дезінтеграції.

Наприкінці минулого року було зроблено першу спробу перейти до нормальної системи так званого «фіскального федералізму», коли згідно з президентським законом прибуток підприємств «прив'язувався» до місцевих бюджетів і разом з прибутковим податком з громадян становив фінансову базу місцевого самоврядування. Але острах випустити державні гроші з одних рук переміг законослухняність і вже через десять днів після прийняття цього закону Міністерство фінансів б'є телеграму про те, що відроджує стару систему централізації податків.

Проекти бюджету остаточно закріплюють принцип бюджетного авторитаризму. Знову пропонується створення бюджетної «матрьошки», коли Рада вищого рівня вирішуватиме, скільки і яких доходів припадає на бюджет Ради нижчого рівня. Найцікавіше те, що аналогічний порядок стосується і закріплення податків. Уявіть собі, спочатку місцевому бюджету люб'язно залишають крихти з бюджетного пирога, а потім навішують стільки соціальних витрат, що теоретично (навіть математично) несила їх усі покрити.

Такий порядок перетворив обговорення бюджету на закритий аукціон, на якому покупцями нормативів відрахувань з Державного бюджету виступають депутати, згуртовані за територіальним принципом. Недарма у першому варіанті Закону, підготовленому представниками Дніпропетровщини, були майже цілком враховані потреби цієї області, а у другому на перший план вийшла Донеччина — чи не тому, бува, що голова бюджетної комісії сам звідти?

Досить критики, скаже читач, а чи є вихід? Авжеж. Бюджет має формуватися, починаючи з Рад районів і міст обласного підпорядкування. Податки мають бути розподілені між бюджетами різних рівнів, не розпорошуватися довільно встановленими нормативами. Обласні бюджети відіграватимуть роль регулювальника доходності підлеглих адміністративно-територіальних одиниць, виходячи з принципу мінімальної бюджетної забезпеченості на одного громадянина України. Державний бюджет матиме одноканальний розподіл доходів. Чітка і зрозуміла схема, що діє у всьому світі (навіть у Росії)... На жаль, такі пропозиції депутатів-економістів потонули у закликах «відкрити дорогу фінансуванню народного господарства». І тим самим — додатково відкрити шлях до поглиблення невдоволення центральною владою, до відчайдушних рішень міст і районів не віддавати бюджетні крихти Києву...

Сергій ТЕРЬОХІН,
народний депутат України.

«Як парость виноградної лози...»

Спочатку було слово...
Євангеліє від Св.Іоана

ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ мови завжди привертає до себе увагу. Що не кажіть, а висока мовна культура є й високою культурою в цілому. Достеменно й те, що правильно говорити рідною мовою може кожна людина. Для цього потрібно лише хотіти. Безперечно, оволодівати мовою необхідно постійно. Не секрет, що вона з часом змінюється. Стають архаїзмами одні слова, а натомість виникають інші. Поступаються перед новими старі морфологічні та синтаксичні конструкції. Одним словом, мова не є чимось застиглим на всі часи й віки. Вона, безперечно, постійно зазнає змін. Але мову повести хочу не про історію рідної мови, не про ті зміни, які постійно відбуваються в ній у зв'язку з розвитком суспільства. Це, зрештою, прерогатива мовознавців. Мене, передусім, цікавить мова як засіб спілкування та висловлення думок. Для визначеності нормативності мови необхідно досліджувати не тільки правильність лексем, але й доречність їх вживання. Саме тому, вбачаючи в мові один з пріоритетів духовних цінностей, ми маємо беззастережно поділяти погляд М.Рильського, а саме:

Як парость виноградної лози,
Плекайте мову. Пильно й ненастанно
Політь бур'ян. Чистіша від сльози
Вона хай буде.

Дуже добре, коли дитина з молоком матері вбирає в себе джерельну нашу українську мову. Однак, на жаль, не завше так буває. Виняткову соціальну роль у становленні культури літературного мовлення відіграють учителі, диктори радіо та телебачення, журналісти, мовознавці, лектори, усі ті люди, які мають можливість виступати публічно. В них вчаться, їх наслідують інші. Особливо молодь.

Саме на цьому й варто зупинитися. Так хочеться, щоби ми змогли піднятися до висоті нашої джерельної мови. Аби цього досягти, потрібне велике бажання. І, повторюю, насамперед тих, хто публічно виступає. Адже від них у першу чергу залежить, чи наша мова буде засмічуватися, а чи збагачуватиметься. А ще те, як будемо оволодівати рідною мовою. І чи зможемо оволодіти нею так, щоби неповторна її краса сприяла нашій високій культурі.

Але ще часто можна почути по радіо і телебаченню, зустріти в періодичній пресі (кажучи про багатьох людей, які часто публічно виступають), що українська мова засмічена далеко не літературними словами. Це свідчить про низьку мовну культуру, неуважність.

Наприклад, у багатьох телепередачах можна почути слово «**слідкувати**», яке вживається замість слова «**стежити**». В українській мові прийнято вживання обох слів. Але треба знати, що перше має дещо інший відтінок.

Часто в періодичній пресі можна прочитати, що хтось «**користується авторитетом**». Але відомо, що користуватися можна якою-небудь річчю. Щодо авторитету, то його можна мати або ж не мати.

Як відомо, слова «**відсутній, відсутня, відсутнє, відсутні**» вживаються лише тоді, коли мова йде про людину. Але, на жаль, дуже часто можна прочитати, почути «**відсутні машини, товари, гроші**». Мовна норма українського слововживання такого не передбачає.

Нерідко можна почути чи прочитати «**у місяці березні, сьогоднішнього дня**». Такі вислови неправильні. Треба казати, писати «**у березні**», «**нині**» або «**нинішнього дня**».

Недопустимо говорити чи писати: «**Петро відноситься до роботи добре**». Треба: «**Петро ставиться до роботи добре**».

«**На засіданні було відмічено**», — часто можна прочитати в газетах чи почути по радіо. В даному разі слід писати чи говорити: «**На засіданні було зазначено**» або «**На засіданні зазначалося**».

Дуже часто замість слова «**наступний**» вживають слово «**слідуючий**». Це також помилка.

Нерідко ведучий зборів чи засідання каже: «**Інформація приймається до відома**». Потрібно казати: «**Інформація береться до уваги**». Замість «**приймати заходів**» треба сказати «**вживати заходів**», замість «**приймати участь**» — «**брати участь**».

«**Наші думки співпадають**». У даному разі треба сказати: «**Наші думки збігаються**».

Необхідно знати, що слово «**дякувати**» вимагає після себе давального відмінка (дякувати — кому?). Це стосується й слова «**властивий**».

В усній мові іноді помилково вживають слово «**любий**» з наголосом на останньому складі. Це неправильно. Наприклад, не можна сказати «**Любий депутат може виступити на засіданні**», а треба: «**Будь-який (кожний) депутат може виступити на засіданні**».

Часом плутають слова «**адрес**» і «**адреса**». Перше слово означає писане привітання, звернення до когось з нагоди якоїсь події, переважно ювілею, друге — напис на поштовому відправленні.

Іноді сплутують слова «**заступник**» і «**замісник**». «**Заступник**» — це назва службової посади, «**замісник**» — тимчасової.

Немає в українській мові слова «**міроприємство**», а натомість є слово «**захід**».

Необхідно розрізняти слова «**підписка**» та «**передплата**». Перше означає затвердження підписом людини якогось зобов'язання дотримуватися певних правил або виконувати якусь вимогу. Друге ж означає заплачену наперед певну суму грошей, передусім за замовлену періодичну пресу.

Під час засідань, нарад, коли йдеться про якесь розпорядження чи настанову, деякі керівники, звертаючись до підлеглих, кажуть: «**Я вас озадачую**», тобто вважають, що вони ставлять перед підлеглими задачу для вирішення. Так говорити дико. Поперше, в українській мові такого слова немає, а російське «**озадачить**» означає «**сбить с толку**», що відповідає українському «**спантеличити**».

Часом дехто каже: «**Мені кидається в очі**». Це калька, тобто даний вислів скопійовано з російської мови. Треба казати: «**Мені впадає в очі**».

Іноді дехто вважає, що слова «**наносити**» і «**завдавати**» — синоніми. Це далеко не так. Треба казати не «**наносити шкоду**», а «**завдавати шкоди**». Наносити ж можна, наприклад, бруд до кімнати. Ще курка може нанести яєць.

Нерідко можна прочитати: «**Згідно постанови...**» Українською мовою треба говорити і писати: «**Згідно з постановою...**» Ще запитуємо: «**Згідно з чим?**».

Потрібно розрізняти смислове навантаження слів «**опановувати**» та «**оволодівати**»: опановувати — (кого? що?) знання, водіння машини, оволодівати ж (ким? чим?), наприклад, скарбом.

Часто помилково ми вживаємо словосполучення «**довгий час**» (треба «**тривалий час**»), «**складати договір**» (треба «**укладати договір**»), «**ударитися в амбіцію**» (треба «**впадати в амбіцію**»), «**навчитися вести себе**» (треба «**навчитися поводитися**»).

Іван КІРІМОВ,
журналіст,
народний депутат України.

МОВА — ЦЕ те велике диво, яке робить людей ближчими між собою. Не випадково, як переказує легенда, коли мешканці стародавнього Вавилона, що вирішили навіки вславити своє місто, приступили до спорудження височенної вежі, котра б сягала неба, то Бог Ягве, який жив на небі, злякався, що люди доберуться до його володінь, і зробив так, щоби будівельники вежі перестали розуміти один одного. Саме тому він «змішав» їхні мови. Ніхто нічого не розумів. Будівництво вежі припинилося.

Це лише легенда. А в дійсності? В дійсності ж дуже сутужно, коли люди не розуміють, про що йдеться. Тому упродовж віків вони прагнули опановувати мови близьких і далеких сусідів і водночас вдосконалювати власну мовну культуру. Не зайве це робити й тепер, коли наша рідна українська мова торує свої шляхи у світове співтовариство.

Про складні випадки українського слововживання йдеться в багатьох спеціальних виданнях. Зокрема у книгах Євгенії Давидівни Чак, Бориса Дмитровича Антоненка-Давидовича. Переконаний, що саме ці книги мають бути настільними у журналістів, дикторів радіо та телебачення, в усіх тих людей, яким доводиться часто виступати публічно.

Руйнуючи старі стереотипи, будуємо новий світ. Разом з Америкою?

(Початок на 1-й стор.).

Україна активно братиме участь у програмі «Партнерство заради миру», заявив Президент нашої країни Леонід Кучма під час зустрічі з У. Перрі, бо реалізація цього документа може стати одним із шляхів побудови майбутньої мирної Європи. Міністр оборони США, в свою чергу, відзначив, що у двосторонньому співробітництві в оборонній сфері останнім часом вдалося досягти значних успіхів. Під час розмови були обговорені питання раціонального використання коштів, наданих Україні в рамках програми Нанна—Лугара. У. Перрі повідомив про те, що як гуманітарну допомогу США найближчим часом відправлять до України 300 контейнерів з медичним обладнанням. Л. Кучма зустрівся також із президентом американської приватної корпорації (ОПИК) Рут Харкін, яка прибула до Києва у складі делегації США. Нині у Сполучених Штатах створюють фонд інвестування проектів у Східній Європі, в тому числі й в Україні, повідомила Р. Харкін. Вона також підкреслила, що тепер у нашій країні настав дуже сприятливий час для інвестування і її зацікавила робота фірми «Елайент тексистемз», яка подає нам допомогу в утилізації звичайних боєприпасів. Р. Харкін повідомила, що особисто займеться цим питанням й допоможе цьому проекту у фінансуванні. До Києва у складі делегації також прибули керівники близько 20 американських компаній.

У. Перрі зустрівся з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом, а також із главою українського зовнішньополітичного відомства Геннадієм Удовенком. За словами Г. Удовенка, позиції сторін з питання нерозповсюдження ядерної зброї цілком збігаються. І це буде мати відображення й у виробленні домовленостей з цієї проблеми на майбутній конференції у Нью-Йорку. Міністр оборони США відвідав ракетну базу в Первомайську, а також місце будівництва житлового містечка для звільнених у запас офіцерів стратегічних ракетних сил.

Але, можливо, головний підсумок візиту — це розвиток політичного діалогу між Вашингтоном і Києвом, який щомісяця стає більш відкритим. Недаремно під час зустрічей з українським керівництвом У. Перрі наголошував, що США вкрай зацікавлені в партнерстві з Україною й готові поглиблювати двосторонні відносини. Мабуть, американці вже зазирають у постядерну еру, коли доведеться рахуватися з геостратегічним становищем нашої країни.

Тарас ПЕТРІВ.

УКРАЇНА МОЖЕ!

РЕЗЕРВІВ виживання у держави немає, заявив Президент Леонід Кучма. З цим не можна погодитись ні з теоретичної, ні з практичної точки зору. Тим більше з цим не можна погодитися з політичної точки зору. Під час Великої депресії в США Президент Рузвельт сказав американцям: «посміхайтеся», і запропонував свою програму.

Прогноз тижня

Резерви виживання в Україні є, але їх не використовують як слід. До резервів виживання належить наша територія і її винятково вигідне географічне розташування, населення (його інтелектуальний рівень, кваліфікація і працелюбність), родюча земля, розвинена промисловість (в тому числі її сучасні та перспективні галузі), потужне сільське господарство, передова наука, освіта і культура.

В недалекому майбутньому Україна могла б увійти до десятки найбільш розвинених країн світу. І це не утопія. Якщо взяти п'ятірку найбільш розвинених країн (США, ФРН, Великобританію, Францію і Японію), то серед них Україна в розрахунку на душу населення в 1989 році посідала перше місце з виробництва залізної руди, сталі, тракторів, взуття, бавовняних тканин, цукрових буряків і друге місце з виробництва м'яса, молока, шерстяних тканин, мінеральних добрив. 1989 року в Україні на душу населення виробили електроенергії в 1,5—2 рази більше, ніж у сусідніх європейських країнах.

А нафта й газ? Так, у нас їх мало. Але, по-перше, можна видобувати більше, по-друге, є альтернативні джерела енергії, по-третє, потрібно проводити політику енерго- збереження, по-четверте, слід більш ефективно використовувати наш експортний потенціал і зароблені гроші на придбання нафти, газу, лісу.

Внаслідок недолугої економічної політики наш експортний потенціал пригнічений і тому не реалізований належним чином. 1994 року наш експорт склав 9,3 млрд. доларів (5,1 млрд. дол. в країни СНД і Балтії, 4,2 млрд. дол. — в інші країни). При цьому негативне сальдо зовнішньої торгівлі з Росією і Туркменистаном склало 1,8 млрд. доларів (більш як 1,7 млрд. дол. — з Росією). При відповідній податковій, валютній, курсовій, митній та структурній політиці протягом найближчих п'яти років наш експорт можна довести до 40—45 млрд. доларів на рік. Для того, щоб купувати, треба продавати. У нас є експортоспроможні товари — це літаки, судна, машини і устаткування, металовироби, товари хімічної промисловості, вантажні автомобілі, харчові продукти. З урахуванням цього потрібно здійснювати структурну політику.

До сказаного слід додати, що резерви виживання України виснажуються як безпрецедентною безгосподарністю, так і безпрецедентним пограбуванням її національних багатств. Якщо на цьому шляху поставити перепони, то перспектива наша стане світлою. Саме з точки зору ступеня використання потенціалу наші резерви безмежні. Тут нам можуть позаздрити найбагатші країни. Інша річ, що відбувається руйнація потенціалу внаслідок відсутності реформ, або їх невмілого, неправильного здійснення. Саме реформи є основним резервом виживання нашої держави.

Володимир ЧЕРНЯК,
доктор економічних наук, професор.



До 50-річчя Перемоги над фашизмом

Дві сторони медалі

ДВІ ПУБЛІКАЦІЇ у «Голосі України» (Заява групи письменників — 22 лютого і Заява Спілки офіцерів України — 15 березня ц.р.) щодо нагородження ветеранів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років єдиною для всіх країн СНД ювілейною медаллю викликали зливу неоднозначних листів-відгуків, з якими ми у викладі знайомимо читачів.

Гострий протест щодо Заяви Спілки офіцерів висловив Комітет ветеранів війни Ради організацій ветеранів України. «Ця заява, — говориться у листі—протесті комітету, — зухвалий виклик не тільки нам, ветеранам Великої Вітчизняної, а й усьому нашому суспільству, вищому керівництву нашої держави, підписи якого стоять під відповідним рішенням країн СНД про спільне ознаменування 50-річчя нашої спільної Перемоги. Це — цинічний глум над правдою історії, над пам'яттю і сумлінням нашого народу».

Такої ж думки щодо заяв групи письменників і Спілки офіцерів України дотримується і Рада ветеранів війни та праці Кіровоградської області. У її листі до редакції наголошується: ветерани війни одностайно схвалюють рішення Верховної Ради України про нагородження фронтовиків єдиною медаллю «50 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.», встановленою урядами країн СНД. А якщо група письменників, відмовляється від цієї нагороди, то це невелика біда.

«Нас закликають до самоізоляції навіть у такому святому ділі, як Перемога над фашизмом. Самоізоляції в економіці ми вже скуштували і пожинаємо нині її плоди, до краю зубожівши. Тепер пропонують розірвати на частки і нашу спільну Перемогу. Не діждете! Ми за єдину нагороду!» — це рядки з колективного листа ветеранів війни Овідіопольського району Одеської області.

Рішення керівництва нашої держави про спільне з іншими країнами запровадження СНД єдиної ювілейної медалі на честь 50-річчя Перемоги одностайно підтримали ветеранські організації Києва, 9 тисяч ветеранів війни Корюківського району Чернігівської області, інваліди війни Бабушкінського району Дніпропетровська, ради ветеранів війни харківських заводів імені Малишева, тракторного, турбінного, «Серп і молот», інших підприємств. Вони рішуче засуджують позицію письменників і Спілки офіцерів України, її керівника полковника В. Білоуса, які прагнуть, скориставшись нагодою святкування ювілею Перемоги над фашизмом, внести розбрат у лави ветеранів-фронтовиків.

Сотні листів — за єдину ювілейну медаль Перемоги. Близько десятка — проти. Якою ж буде сама медаль? Чи всядеться на її зворотній стороні двоголовий російський орел, як стверджують деякі українські «ультра-патріоти»?

— Нічого подібного там не буде, — каже завідуючий відділом нагород адміністрації Президента України В. Куценко. — Ми маємо докладний опис медалі. На її лицьовому боці — фрагмент кремлівської стіни, біля якої відбувався Парад Перемоги. Внизу — цяточка-копія ордена Вітчизняної війни, все це в обрамленні лаврових гілок. На зворотньому боці — напис: «50 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.» І теж у лавровому обрамленні.

Володимир ЧЕРКАС.

Від редакції: доки цей огляд готувався до друку, до редакції надійшли ще десятки листів-протестів щодо позиції групи письменників і Спілки офіцерів України про нагородження учасників Великої Вітчизняної війни спільною ювілейною медаллю країн СНД. Такі листи-протести надіслали, зокрема, ради ветеранів війни і праці Новоодеського району Миколаївської, Середино-Будського Сумської, Ізяславського Хмельницької, Криничанського Дніпропетровської областей, понад 40 ветеранів війни селища Новобіличі міста Києва, багато інших наших читачів.

Закон України

Про внесення доповнень і змін до Закону України «Про міліцію»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Закону України «Про міліцію» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., №4, ст.20; 1992 р., №36, ст.526; Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №11, ст.83) такі доповнення і зміни:

1. Доповнити Закон статтею 15^1 такого змісту:

«Стаття 15^1. Гарантії особистої безпеки озброєного працівника міліції

Працівник міліції має право оголити вогнепальну зброю і привести її у готовність, якщо вважає, що в обстановці, яка склалася, можуть виникнути підстави для її застосування. При затриманні злочинців чи правопорушників або осіб, яких працівник міліції запідозрив у скоєнні злочинів чи правопорушень, а також при перевірці документів у підозрілих осіб, працівник міліції може привести у готовність вогнепальну зброю, що є попередженням про можливість її застосування.

Спроба особи, яка затримується працівником міліції із вогнепальною зброєю в руках, наблизитись до нього, скоротивши при цьому визначену ним відстань, чи доторкнутись до зброї, дають працівникові міліції право застосувати вогнепальну зброю».

2. У статті 15:

пункт 2 частини першої викласти в такій редакції:

«для відбиття нападу на працівника міліції або членів його сім'ї, якщо їх життю або здоров'ю загрожує небезпека».

Частину четверту виключити.

3. Цей Закон набирає чинності з дня опублікування.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ,
14 березня 1995 року.

Анонс

● *Харків*

СЛОБОЖАНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ БУДЕ ЛЮДНИМ, ЯК НІКОЛИ

24—26 квітня в Харкові відбудеться грандіозна всеукраїнська акція «Слобожанський Великдень». Її ініціювала Українська всесвітня координаційна рада за підтримки товариств «Україна», «Просвіта», творчих спілок, українського козацтва, Союзу українок, Жіночої громади, міністерств освіти, культури, оборони, Національної академії наук, Ради миру, Суспільної служби, Фонду сприяння розвитку мистецтв, Союзу українського студентства. Голова оргкомітету — він же голова Української Всесвітньої координаційної ради Іван Драч. На Великдень у Харкові буде закладено й освячено митрополитом Харківським і Богодухівським Никодимом храм, відкрито пам'ятник Миколі Хвильовому. Відбудеться «круглий стіл» голів партій демократичного спрямування найширшого спектра. До Харкова збираються Ніна Матвієнко, Тарас Петриненко, тріо Мареничів, український хор «Кобзар» з Башкортостану та ансамбль «Перевесло» з Воронежа. Гості з діаспори передадуть гуманітарну допомогу дитячим будинкам та школам- інтернатам. Буде благодійний обід для неімущих.

Людмила МИКИТЮК.

СВІТЯ ... ПРОГРАМА ... РЕФОРМ

НОВИЙ ЕТАП СТАРИХ ПРОБЛЕМ

Довкола української приватизації склалася досить цікава ситуація. Всі цілком обгрунтовано заявляють, що трирічну Державну програму приватизації 1992—1994 років провалено повністю. Втім і нині немає більш актуальної і злободенної теми. А монополізм ФДМ на інформацію, який зберігається, тільки підсилює напругу пристрастей та гостроту дискусій як в середовищі фахівців, так і серед населення. Але є й позитивний елемент. Ці три роки не пройшли даремно для населення.

Минув час суперечок щодо того, потрібна чи не потрібна приватизація. Приватизація неминуча! Люди дедалі свідоміше заявляють про свої права і бажання нести відповідальність за володіння, розпорядження і користування засобами виробництва, нерухомістю, землею. Бо розуміють, що людина без власності — раб, у кращому випадку — раб-фахівець. Свідоцтвом змін, що настали, є оцінка діяльності попереднього керівництва ФДМ, яке розробило явно помилковий порядок приватизації в Україні й почало його реалізацію. Не минуло й року, як життя розставило все по своїх місцях. Ми швидко отримали відповідь на питання: «Хто винен?»

Мабуть, уперше в практиці менеджменту найвищого рівня міністр не встиг «піти у відставку» або «перейти на іншу роботу» і був Указом Президента звільнений з причини некомпетентності та поганого управління дорученою ділянкою роботи.

Складність явищ, необхідних для реалізації ключових положень, що мають забезпечити необоротність стратегії радикальних економічних реформ Президента, така, що здоровий глузд наших нинішніх законодавців і співробітників ФДМ вже виявляється поганим радником. І це не їхня провина. Це наша біда. Вони такі, як є, і роблять лише те, що знають. Настав час, коли конструювати і розробляти законодавчий каркас реформ потрібно, спираючись на факти і знання, а не на емоції і почуття. Приватизація — це перша «асфальтова драговина», в яку потрапив новообраний парламент. Ситуація з тих, про які в народі говорять: «Хвоста витягли, а дзьоб загруз».

Найпоказовіше цю тезу ілюструє аналіз технології підготовки, ухвалення і реалізації постанови Верховної Ради «Про удосконалення механізму приватизації в Україні та посилення контролю за її проведенням» від 29 липня 1994 року. Ця постанова загнала ВР до глухого кута. Починаючи з вересня, у порядок денний кожної сесії має бути включене питання щодо виконання того чи іншого пункту. Ми вже знаємо «проміжні результати». Графік розгляду і виконання постанови успішно зірвано, хаос у приватизації зберігається. Якщо говорити мовою фактів і суворих висновків, то море емоцій у Верховній Раді, гора резолюцій, постанов, заходів породжує мишу. Справи пішли так, як і мають йти в командно-адміністративній системі. Набрав сили процес «заблокування приватизації», що до самої приватизації має дедалі менше відношення. Така неминуча логіка процесів, що набрали сили в нашому парламенті.

А на цьому тлі набирають сили процеси стихійної або спонтанної приватизації. Рівень керованості приватизацією з боку держави неухильно знижується. Приватизація триває, при цьому в одній і тій самій точці правового простору діють — у принципово різних напрямах — Закон про приватизацію, укази президентів, постанови Верховної Ради і розпорядження ФДМ.

На початку червня ВР України, заслухавши і обговоривши доповідь ФДМ, висловлює недовіру керівництву ФДМ і своє загальне занепокоєння станом справ з приватизацією в Україні. Цього більш як достатньо, щоб Президент своїм Указом звільнив з посади В. Прядка. З метою всебічного і масштабного обговорення проблем приватизації ВР оголошує парламентські слухання. В результаті проведених слухань вже до 1 листопада слід було підготувати до розгляду і затвердження нові версії законів і організаційно-технологічних схем удосконаленого механізму приватизації на 1995—1997 рр., а також проект Держпрограми з приватизації на цей же період. Двох пленарних засідань цілком би вистачило для місткого обговорення і прийняття цих документів.

На цілком законних підставах ми маємо ЧОТИРИ принципово різні форми приватизаційного майнового сертифіката. Такого ще не було ні в кого.

Сертифікатна або купонова приватизація — це дуже складний для громадян метод. Населення не сприйме таку приватизацію, не зможе визначити свій шанс без тривалої, спеціальної обробки і підготовки. Тільки по тому громадяни зможуть зробити правильний вибір і знайдуть зручний для себе вихід, вірніше, вхід до світу товарно-грошових стосунків ринкового типу.

Мета приватизації перехідного періоду як ключової ланки стратегії Президента полягає ось у чому. В результаті швидко і масштабно проведеної приватизації дуже велика частина держпідприємств має здобути конкретних власників, які нестимуть відповідальність своїм особистим благополуччям за володіння і користування фондами підприємств з метою одержання доходу. Тобто всі прорахунки у фінансово-господарській діяльності миттєво відбиваються на заробітній платі і грошовому доході власників.

Кожна з форм майнового сертифіката однаково гарна чи погана доти, доки вони не пов'язані з цілями і схемами їхнього використання, які ми ставимо перед приватизацією за цим методом.

Приблизно рік тому ФДМ запровадив масову приватизацію у вигляді приватизаційних хвиль. Першою хвилею було охоплено 150 підприємств. 1 березня розпочалася передплата на акції цих підприємств і закінчилася 30 червня, після чого відразу ж було пущено другу приватизаційну хвилю.

Поганою виявилася при цьому не форма майнового сертифіката (безготівковий депозитний приватизаційний рахунок у відділенні Ощадбанку за місцем проживання). Абсолютно неприйнятною є технологія приватизації на основі форми, що її розробив ФДМ. Особливістю даної технології є те, що вона однаково погана як для громадян, так і для чиновників. Надто витратна за ресурсами, надзвичайно громіздка, потребує тривалої підготовки персоналу, з великою кількістю різнорідних технологічних операцій. Це просто бюрократичний шедевр насильства над громадянином і здоровим глуздом.

А ось інший варіант, коли за один прихід до місцевого відділення Ощадбанку громадянин може вирішити всі питання, пов'язані з участю в сертифікатній приватизації. Цей варіант може бути повністю реалізований навіть без використання обчислювальної техніки.

Попередньо слід зробити кілька нескладних, проте необхідних кроків.

1. Уряд призначає єдину ціну (номінал) акцій для всіх підприємств, що приватизуються.

2. Щоб сертифікатна приватизація була максимально справедливою, слід надати можливість всім громадянам взяти участь у приватизації за цим методом будь-якого з підприємств, що визначені для цього. Бо ж лише в цьому разі, а не як тепер — «хвилями», кожен матиме максимальні можливості добровільно обрати ту частину колишньої державласності, яка йому більше до душі.

3. Для сертифікатної чи купонової приватизації, на французький кшталт, допустима чи навіть бажана, з метою підвищення зацікавленості громадян, дещо занижена вартість підприємств, які приватизуються. Бо в ринковій економіці підприємства оцінюють не за обсягом виробництва й вартістю фондів, а за здатністю забезпечити у недалекому майбутньому грошовий доход. У нашому становищі приватизація — це не засіб визначення якомога справедливішої ціни державних підприємств, а один з найефективніших засобів позбутися їх.

Існуючий порядок визначення ціни підприємств містить у собі методологічний нонсенс. Ціна чи вартість основних фондів підприємств, тобто те, що має стати результатом приватизації, вважається відомим до початку приватизації і покладено в основу розрахунку кожного. Саме ця помилка і є підставою законного надзбагачення і «прихватизації», що, природно, має руйнівний характер для всієї економіки.

4. Уряд приймає рішення не щодо індексації вартості сертифіката, а щодо коефіцієнта підсилення сертифікатного карбованця. Тобто уряд визначає, що на 1 крб. сертифіката в середньому має припадати 65—75 крб. статутних фондів підприємств, які мають приватизуватися протягом 1995—1996 років.

Прийнявши обгрунтоване значення коефіцієнта підсилення, що має бути опублікований і відомий громадянам, знаючи обсяг потенційного попиту, можна швидко визначити середню розрахункову величину пропозиції з боку уряду для сертифікатної приватизації. Фактично це сумарний обсяг статутного фонду підприємств, які приватизуються.

5. Уряд є власником підприємств, тому початкова ціна акцій у сертифікатних карбованцях повинна бути ПРИЗНАЧЕНА державою і відома громадянам до початку етапу передплати на акції.

Скажімо, за 50 тисяч сертифікаційних карбованців держава віддає сім пакетів по 150 акцій будь-якого з підприємств, які приватизуються. Тобто на один сертифікат, в середньому, можна придбати 22050 акцій одного чи кількох підприємств, що становить понад 22 мільйони карбованців статутних фондів цих підприємств.

6. Оскільки інтерес до підприємств буде, природно, різний, то баланс попиту і пропозиції й визначить справжню ціну приватизованого підприємства, соціально необхідну потребу в його продукції. Для підприємств, попит на акції яких перевищуватиме пропозицію, доведеться дробити пакет акцій; там, де попит буде менший, доведеться його укрупнювати.

7. Уряд розробляє бланк замовлення-заявки, суміщений з приватизаційним платіжним дорученням. У цьому й полягає принципова відмінність пропонованої технології. Комісія з приватизації в цьому разі одержує реальний обсяг інвестицій громадянина, а не те, що він колись хотів і від чого він може будь-якого моменту відмовитись.

8. Кожен, хто вирішив брати участь у сертифікатній приватизації, може своє бажання задовольнити за ОДИН прихід до місцевого відділення Ощадбанку. Прийшовши до відділення Ощадбанку і знайшовши себе у списках, громадянин знайомиться з каталогом підприємств, які приватизуються у даний момент, вибирає те, що сподобалось, купує одне чи кілька приватизаційних платіжних доручень і здає їх спеціально виділеному для цієї роботи співробітникові, якому, після перевірки правильності заповнення, він платить за цю послугу. На цьому все для громадянина як потенційного інвестора й закінчується. Залишається очікувати повідомлення від комісії з приватизації.

9. Замовлення-заявки, а точніше — приватизаційні платіжні доручення сортують за підприємствами й пересилають у комісії з приватизації. Там їх оброблюють, оформляють протокол роботи комісії, який протягом двох днів після закінчення роботи комісії публікують у місцевій пресі та в органах ФДМ. Фрагменти протоколу надсилають у всі визначені відділення Ощадбанку.

10. Знаючи строки завершення роботи комісій з приватизації, кожен громадянин, прийшовши до відділення Ощадбанку, може дізнатися, скільки на його рахунок надійшло акцій, точніше, якою є частка статутного фонду тих підприємств, куди він передавав раніше частку свого сертифіката.

Ось така проста й прозора схема для громадянина передбачає, що громадянин приділив цьому питанню часу стільки, скільки вважатиме за потрібне. Якщо немає часу чи бажання, може заповнити заяву-довіреність на якогось фінансового посередника. Решта дій має бути виконана спеціально навченими співробітниками. Вони одержують за свою працю заробітну плату і несуть відповідальність за непорозуміння, що виникають, та за можливі рекламації з боку як окремих громадян, так і фінансових посередників.

А тепер відповідь на запитання: «Що робити?», або яким чином можна було б поліпшити порядок приватизації. ФДМ навіть не намагався обговорювати ці питання з науковою громадськістю. Порівняно поверховий аналіз поточного стану справ і найзагальніші, але добре відомі цілі й умови проведення приватизації, виконані експертами МВФ та консультантами з Прайс Уотерхаус, дали дивовижні результати. У квітні 1994 р. з'явився Указ Л. Кравчука про введення до готівкового обігу майнового сертифіката у формі цінного державного паперу разового використання. Нічого нового для нас у цьому немає. Це прикрашений, і зовсім даремне, російський приватизаційний чек.

Ситуація оголилася до непристойності, коли вийшов Указ Президента про індексацію грошових вкладів громадян та використання цих уже індексованих коштів тільки для приватизації. В. Пинзеник пояснив, що це буде цінний папір на пред'явника з номіналом в один мільйон карбованців, цілком ліквідний. Загальний обсяг емісії цих сертифікатів перевищує 250 трильйонів крб. Розмови про те, що іменний майновий сертифікат є засобом боротьби зі зловживаннями, притаманними російському ваучеру, беззмістовні.

Нам ні до чого копіювати російську модель приватизації. Україні життєво необхідна швидка повномасштабна приватизація. Чим швидше проведемо приватизацію, тим швидше можна сподіватися на створення необхідних умов для виходу з кризи і високих темпів економічного зростання.

Швидка приватизація вимагає простих і зрозумілих для громадян процедур її реалізації. Кожен захід має бути простий, зрозумілий і оперативний. Те саме стосується і процесу призначення урядом початкової стартової ціни підприємств, які приватизуються.

Масова приватизація в Україні буде справедливою, коли її підтримає своєю участю більшість населення країни, коли ніхто не матиме особливих привілеїв, адміністрації підприємств буде перекрито канали неконтрольованого розпорядження й користування держмайном.

Гласність — категорія особливої ціни й важливості для розуміння процесів приватизації та її підтримки: громадяни мають бути постійно інформовані щодо правил приватизації, подій та змін у процесі її проведення. Гласність дозволяє кожному переконатися в тому, що, скажімо, магазин чи то хімчистка продані тим, хто заплатив більше і хто мав кращий план використання цього об'єкта в майбутньому. Ми всі зацікавлені бачити ці об'єкти процвітаючими, щоб кожний міг наочно бачити результати приватного сектора.

Коли ми, фактично, одержали ситуацію повного хаосу в масовій приватизації, то немає кращої ситуації для структуризації, впорядкування і створення нового порядку приватизації в Україні.

Ось посильні міркування з цього приводу з максимальним урахуванням збереження всього, що маємо на сьогодні.

1. Приватизаційний сертифікат у формі іменного цінного паперу для початкового обігу, який нам виготовили у США, має залишитися в системі Ощадбанку і використовуватися для реалізації Указу Президента про індексацію грошових вкладів населення.

2. Для масової сертифікатної приватизації має бути розроблений, як і передбачає постанова ВР України, новий сертифікат у формі купонового аркуша. Важливою умовою є те, що це ПРИНЦИПОВО не цінний папір. За формою — це друкарським способом добре виготовлена «картка споживача».

Цей сертифікат може, приміром, містити шість купонів по 300, 200, 200, 100, 100, 100 інвестиційних талонів. Таким чином ми запроваджуємо певні «гроші», які можна використати ТІЛЬКИ для купівлі акцій у сертифікатній (купоновій) приватизації.

Купон повинен мати спеціальну структуру, складатися з трьох частин: А. В. С. Центри приймання купонів мають знаходитися у відділеннях зв'язку, мережа яких в Україні набагато щільніша, ніж мережа відділень Ощадбанку. Початкова ціна акцій підприємств, які приватизуються, може бути такою: за 100 інвестиційних талонів держава віддає 15 пакетів по 350 акцій кожного з тисяч підприємств, які приватизуються одночасно. Кожному, хто братиме участь, на один сертифікат при такій початковій ціні припаде в середньому 51,5 мільйона карбованців статутного фонду від одного до шести підприємств. Звичайно, має бути передбачена й участь фінансових посередників. Немає жодної проблеми в тому, щоб дозволити фінансовим посередникам викуповувати в населення купонові аркуші. Подібний варіант масової приватизації від початку до кінця можна реалізувати протягом 1995 року, а не розтягувати масову приватизацію до першої половини 1997 року.

Валерій РЕВЕНКО,
доктор економічних наук.

***Феномен** — не феномен, та все ж факт небуденний: після всіх політичних, економічних та соціальних потрясінь, що їх ми пережили й переживаємо, Р. Боделан — один з небагатьох колишніх високопоставлених компартійних діячів України, який і за нових умов міцно й упевнено тримається, як мовиться, на плаву, — є головою Одеської обласної Ради, народним депутатом України, має досить високий рейтинг серед мешканців області.*



АРГУМЕНТИ РУСЛАНА БОДЕЛАНА

Руслан Борисович — людина послідовна й цілеспрямована — йде своїм, власним розумом визначеним шляхом. Шляхом, я сказав би, здорового глузду. Йому, як і багатьом іншим керівникам Рад, доводиться щодня розв'язувати безліч важливих і дрібних управлінських, господарських, соціальних і політичних проблем. Бо, вважає, поки в Києві тривають суперечки про те, кому, скільки і якої влади дати, Ради та їхні виконкоми мають всю повноту відповідальності за стан справ на місцях взяти на себе і, зрозуміло, вдатися при цьому до відповідних заходів, спрямованих на виживання регіонів. А ще є в нього заповітна мета, є своєрідне кредо, через яке, власне, й терпить особливо злі нападки: прагне для регіону більшої самостійності, більших прав. Ні, зовсім не заради того, щоб стати в Причорномор'ї таким собі удільним князьком чи, тим більше, повернути тут колесо суспільного розвитку назад. Звинувачувати в цьому Боделана — людину, геть позбавлену чванливості й кон'юнктурщини, — смішно, безглуздо. Просто він діє згідно з власним цілком твердим переконанням: державу треба будувати не тільки зверху, а й знизу, з народу, як кото дерево росте з кореня, а будинок з фундаменту: будуть міцні регіони — міцна буде й держава.

— Візьміть увесь цивілізований світ, — каже Руслан Борисович. — Штати, землі, провінції та інші територіально-адміністративні одиниці повсюди мають чималі права в управлінні регіонами, центр лиш стежить, по суті, за додержанням загальнодержавних законів. А в нас що? Свого часу всім і всюди керувала Москва. А тепер без Києва й кроку не ступиш. Певен, що тільки на місцях можна оперативно, всебічно й глибоко аналізувати стан тутешніх справ і приймати оптимальні рішення в інтересах кожного регіону, держави.

Щоб якось розірвати зачароване коло, облрада, її виконком з ініціативи свого лідера настійливо й послідовно ставлять питання про розширення прав регіону перед владними структурами держави, самі прагнуть робити в цих напрямках реальні кроки. Досить хоча б побіжно назвати деякі з них, щоб переконатися в цьому.

Останнім часом укладено угоди про економічне, науково-технічне та культурне співробітництво з усіма областями України, з багатьма регіонами Росії, Білорусі, деяких інших країн — і це вже починає давати перші результати, надію. Триває досить копітка, плідна, хоча й без зовнішніх шумових ефектів, робота (спільно з експертами Європейського банку реконструкції й розвитку) щодо проекту відкриття кредитної лінії для малого та середнього бізнесу, підготовки техніко-економічного обгрунтування зі створення в області мережі локальних спеціальних економічних зон. Торік Одещина стала повноважним членом Асамблеї східноєвропейських та асоціації придунайських регіонів, що надає їй можливостей для участі в різноманітних міжнародних проектах, в залученні іноземних фахівців до розв'язання в регіоні соціально-економічних проблем. Розширюється співробітництво та налагоджуються зв'язки з відомими міжнародними організаціями — Агентством США з міжнародного розвитку, Міжнародною фінансовою корпорацією сприяння приватному бізнесу, фондом «Євроазія». У зустрічах з представниками Молдови й Румунії погоджують практичні питання прибрежної та прикордонної торгівлі. За участю Миколаївського й Херсонського облвиконкомів завершено розроблення концепції соціально-економічного розвитку північно-західного Причорномор'я, прийнятої урядом за основу для розроблення відповідної державної програми. Нарешті, в Києві вже тривалий час лежать підготовлені Одеською облрадою документи щодо проведення в області економіко-правового експерименту, який дав би змогу повніше використати місцеві можливості й резерви...

— Чимало наших пропозицій розглядають владні структури України, та справа, на жаль, просувається надто повільно, — журиться Руслан Борисович. — А сама лише наявність на території області восьми портів, двох пароплавств, великих залізничних вузлів є реальною передумовою для забезпечення активних зовнішньоекономічних зв'язків з багатьма іншими регіонами, для України в цілому. То чому ж не скористатися з цього? Західне Причорномор'я, окрім того, має немалі ресурси й для успішного внутрішнього розвитку. Треба тільки, щоб Київ не зв'язував руки, не вбачав в регіональній ініціативі зазіхань на його повновладдя.

Що ж, скажуть декотрі, можна бути реформатором у завтрашніх прожектах, які чи ще й здійсняться, та залишатися консерватором у ділах сьогоднішніх. Таких хочеться відіслати до рішень останньої сесії облради, кожне з яких, знаю з розповідей депутатів, ініційовано й підготовлено за безпосередньою участю їхнього лідера. Ось лише кілька прикладів, які, думаю, багато про що мовлять.

Активно обстоюючи ідею прискорення приватизації (досі в області приватизовано 426 підприємств, а в нинішньому році, визначилися в облвиконкомі, потрібно приватизувати їх десь втричі більше), Р. Боделан запропонував значно розширити кількість підприємств, організацій та установ, які перейшли б до комунальної власності області. Це понад 200 господарських одиниць, що переважно задовольняють потреби в продукції та послугах саме області, отже їх новий статус був би цілком закономірний. А під час приватизації майна цих об'єктів місцеві бюджети одержували б уже не 20 відсотків коштів від загальної суми продажу (як це належить за умови загальнодержавної власності), а всі 70. Після рішення сесії, отож, заступники голови Ради з виконавчої роботи взялися за розв'язання в столичних органах державного управління питань щодо передання отих об'єктів до комунальної власності.

Відомо, яка скрута насіла на область у зв'язку з жорстокою минулорічною посухою. Та все ж можна констатувати: зусиллям облради, її виконкому катастрофи не сталося. Людей сповна забезпечили хлібом, є й до хліба. Сьогодні облвиконком вже весь у турботах про день завтрашній: допомагає господарствам придбати пальне, добрива й насіння, щоб вчасно впоратися з комплексом весняних польових робіт, а водночас дбає про формування продовольчих ресурсів області на майбутнє. Вперше зроблено докладні розрахунки з оптимального забезпечення продовольством усіх бюджетних організацій міст і районів, з Радами цих рівнів укладено угоди щодо сприяння в закупівлях потрібного продовольства на основі регіональних контрактів. За умов активного реформування агропромислового комплексу (останнім часом 382 колгоспи перетворено в колективні сільськогосподарські підприємства, засновано і діють 8 акціонерних товариств, 17 агрофірм, близько 3,7 тисячі фермерських господарств) здійснити задумане буде нелегко, та, вважає Р. Боделан, якщо Ради і їхні виконавчі органи діятимуть ініціативно й злагоджено, то все вдасться.

Закладам охорони здоров'я надають статус самостійного суб'єкта господарської діяльності, що виконує свої функції як згідно з бюджетними надходженнями, так і платними медичними послугами. До того ж прийнято рішення про входження облради, яка матиме контрольний пакет акцій, до створюваного акціонерного фармацевтичного концерну — це дасть змогу не тільки налагодити випуск і закупівлю потрібних медпрепаратів, а й перепинить дорогу спекулянтам, котрі наживаються на людській біді.

Можна було б, безумовно, розповісти й про деякі інші реальні кроки в напрямі стабілізації соціально-економічної ситуації в регіоні, що їх роблять облрада, її виконком та голова. Можна було б говорити й про промахи та упущення, яких, на жаль, немало. І які, до речі, бачить, не приховує, на які гостро й болісно реагує Р. Боделан. На тій самій останній сесії він з гіркотою говорив: немало керівників-чиновників, на жаль, воліють не виконанням конкретних рішень, налагоджуванням нагальних справ займатися, а лише нові резолюції писати. І, очевидно, немалою мірою саме цим продиктоване недавнє рішення Р. Боделана — на 21 відсоток скоротити апарат управління облради та виконкому. Так, сподівається, вдасться не тільки кошти заощадити, а й звільнитися від людей байдужих, не здатних на активні реформаторські дії...

... Уже після останньої сесії облради вмикаю місцевий канал телебачення: знову повторюють десятки разів уже мовлені фрази про якісь буцімто антиреформаторські дії Руслана Боделана, знову ставлять під сумнів його наміри, — одне слово, знайома заяложена платівка. Що ж, глухий, відомо, не почує, а сліпий не побачить.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії

З метою розширення можливостей для інвестування, сприяння участі інвестиційних фондів та інвестиційних компаній у приватизаційних процесах в Україні постановляю:

Внести до Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії, затвердженого Указом Президента України від 19 лютого 1994 року № 55 «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії» такі зміни і доповнення:

1. Абзац третій пункту 17 викласти в такій редакції:

«мати в своїх активах більш як 10 відсотків цінних паперів одного емітента, крім випадку, передбаченого абзацом сьомим пункту 23 цього Положення, та інвестувати понад 5 відсотків своїх активів у цінні папери одного емітента, крім інвестування в облігації внутрішніх державних позик, казначейські зобов'язання держави та інші цінні папери, одержання доходів за якими гарантовано урядом України».

2. Пункт 23 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Інвестиційні фонди та інвестиційні компанії мають право тримати у своїх активах до 25 відсотків цінних паперів одного емітента за умови їх придбання за приватизаційні папери».

3. Перше речення абзацу другого пункту 28 викласти у такій редакції:

«Інвестиційний фонд, інвестиційна компанія повинні безпосередньо або через інвестиційного керуючого інформувати Антимонопольний комітет України про укладені ними договори стосовно придбання цінних паперів, в результаті якого забезпечується прямо або через взаємні фонди інвестиційної компанії досягнення або перевищення 10 відсотків, а у випадку, передбаченому абзацом сьомим пункту 23 цього Положення, 25 відсотків цінних паперів одного емітента».

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ, 28 березня 1995 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про стан забезпечення населення України лікарськими засобами

Враховуючи надзвичайно критичний стан справ із забезпеченням населення України лікарськими засобами, обумовлений недостатнім розвитком вітчизняної фармацевтичної промисловості, незадовільним фінансуванням охорони здоров'я, вкрай обмеженим виділенням валютних коштів на закупівлю лікарських засобів і сировини для їх виготовлення, а також з метою задоволення потреб закладів охорони здоров'я та населення у лікарських засобах та здійснення заходів щодо соціального захисту населення Верховна Рада України постановляє:

1.Звіт Кабінету Міністрів України у зазначеному питанні взяти до відома.

2. Доручити Кабінету Міністрів України разом з Національним банком України розглянути питання щодо:

— виділення Міністерству охорони здоров'я України протягом 1 півріччя 1995 року за рахунок коштів державного бюджету України 1 трлн. крб. для закупівлі лікарських засобів;

— надання до 1 квітня 1995 року Державному комітету України з медичної та мікробіологічної промисловості бюджетної позички на суму 500 млрд. крб. для закупівлі сировини, субстанцій та допоміжних матеріалів для виготовлення готових лікарських засобів;

— забезпечення фінансування затвердженої урядом України Комплексної програми розвитку медичної, ветеринарної та мікробіологічної промисловості, поліпшення забезпечення населення і потреб тваринництва лікарськими засобами, медичною і ветеринарною технікою на 1992—1996 роки;

— пріоритетної фінансової підтримки виробництва вітчизняних лікарських засобів, пільгового кредитування аптечних закладів, що перебувають у державній власності, з метою закупівлі ліків, доцільності закупівлі та реалізації лікарських засобів і виробів медичного призначення лише через спеціалізовані підприємства і організації, а також встановлення для тих з них, що займаються реалізацією лікарських засобів та виробів медичного призначення, граничного рівня торговельних надбавок.

3. Кабінету Міністрів України спільно з постійними комісіями Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства, з питань бюджету, з питань фінансів і банківської діяльності розглянути питання щодо скасування ввізного мита на сировину, субстанції, допоміжні матеріали для виробництва готових форм лікарських засобів.

4. Про хід виконання цієї Постанови Кабінету Міністрів України інформувати Верховну Раду України у червні 1995 року.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ, 23 березня 1995 року.

Почекайте трохи, дорогі мученики,

але багато хто з вас має поквапитися, щоб швидше одержати німецьку компенсацію

Запитуєте — відповідаємо

НАПРИКІНЦІ травня минулого року кількість письмових звертань громадян до редакції стрімко зросла. Що ж сталося? Пішли сотні листів-відгуків на інтерв'ю В.Казмирука «Остарбайтери, готуйте гаманці», опубліковане в нашій газеті торік, 4 травня. Багато хто з колишніх в'язнів концтаборів, мучеників гетто, тих, кого в роки війни силою вивезли на примусові роботи до Німеччини, вперше дізналися про те, що їм належить певна грошова компенсація. Тож виникли різноманітні запитання, бажання щось уточнити. Та з часом характер листів почав змінюватися. Запитання ставиться суворіше й вимогливіше. Приміром, І.Фисуненко з Костянтинівки Донецької області докікується: «Де ж наші марки, які виділила нам Німеччина для компенсації?»

Б.Гудзевський, А.Юрченко та ще кілька мешканців села Фасової Макарівського району Київської області просять Президента України дати через газету відповідь: **чому й досі не виплачені гроші тим, хто перебував у неволі в Німеччині? І категорично: давно відомо, що уряд Німеччини перерахував 400 мільйонів марок на виплату цим людям.** Втрачаючи терпіння й надію одержати компенсацію, автори листа пишуть: **«А може, нам написати канцлеру Колю, щоб він з'ясував, куди поділися оті гіркі наші гроші?».**

А ось у **О.Іванова** з смт Ясного Хмельницької області виникло таке припущення: **може, ці гроші вже використані кимось із чиновників, подібних до Звягільського?**

І справді, чому й досі не виплачено компенсації всім, хто має дістави? Де гроші? З цими та іншими запитаннями з чергового стосу листів їду на вулицю Басейну, 1/2 у Києві, де міститься Український національний фонд «Взаєморозуміння і примирення». «Притискую до стіни» запитаннями читачів голову правління фонду В.КАЗМИРУКА.

— Помиляються автори листів, котрі пишуть, ніби вони знають (чули), що вже одержано 400 млн. марок. **Ми одержали лише перший внесок — 160 мільйонів марок** (із 400 мільйонів належних) і лише з цієї суми проводимо виплати. Очікуємо другий внесок. Буде ще і третій. Коли вони надійдуть, точно не знаємо. Це залежить від уряду Німеччини.

— Якій категорії людей вже виплатили компенсацію і скільки чоловік одержало її?

— Ми в першу чергу виплатили тим, у кого вже готові документи, а це переважно в'язні концтаборів. Серед них особливо багато інвалідів, тих, хто дитиною перебував у них або народився там. Сплачено компенсацію також мученикам гетто, інвалідам із числа тих, що були вивезені на примусові роботи, тим, кому понад 80 років, тяжкохворим і т.д. Всього одержали компенсацію майже 70 тисяч чоловік.

— А тепер запитання, яке зустрічається в багатьох листах. Чому виплачуєте різні суми: одним по 400, другим по 900 марок?

— Суму 400 марок ми визначили як базовий рівень, який призначається всім претендентам. А після цього вступає в силу коефіцієнт залежно від того, в яких умовах перебувала людина в Німеччині. Найвищі коефіцієнти ми встановили в'язням концтаборів смерті, інвалідам, які потерпіли під час перебування у фашистській неволі, тим, хто дитиною переніс жахливі медичні експерименти. Проте по 400 марок одержує невелика кількість людей. По 560 марок одержують ті, що мали більше поселення, працювали на сільгоспроботах. Решті нараховуємо більше. Ми не пішли шляхом підрахунку днів перебування в Німеччині, як це робиться в Росії, бо неможливо визначити міру перенесених страждань. Один, скажімо, працював у таборі під вартою, другий — на шахті чи заводі, третій — на полі, фермі. А були ж випадки, коли один день перенесених страждань був важчим за кількамісячну працю на полі.

— Володимире Федоровичу, ви сказали, що виплатили компенсацію майже 70 тисячам чоловік. А скільки чоловік вже оформили повністю документи і також мають право одержати виплату?

— Вже оформили всі документи **майже 400 тисяч** чоловік. Але ще більше **200 тисяч** чоловік не мають необхідних підтверджувальних документів. Тому ми просимо їх терміново звернутися до районних відділів соціального захисту населення і оформити заяву-анкету на компенсацію. Адже нам обов'язково потрібно врахувати цих людей, аби не вийшло так, що виплатимо наявну суму, а потім не залишиться грошей для тих, хто ще розшукує свої документи.

— Коли ж одержать компенсацію ті, що вже оформили документи?

— Ми плануємо в нинішньому році **(впевнені, що необхідні кошти надійдуть)** забезпечити виплату основній масі людей цієї категорії. Але, зрозуміло, тим, у кого будуть готові документи.

— А як здійснюються виплати? Безпосередньо у фонді чи за місцем проживання?

— Відповідно до нашого статуту, затвердженого урядом України і погодженого з урядом Німеччини, так, як це робилося в усіх країнах світу. Після того, як документи надходять до нашого фонду, вони проходять експертну комісію, незалежну у прийнятті рішень. Одержавши її протокол, ми передаємо документи банкам на виплату. Людину запрошують до найближчого банку за місцем проживання для одержання цих коштів. Кошти виплачують у німецьких марках, і люди самі вирішують, що з ними робити: одержувати в такому вигляді чи конвертувати в іншу валюту, одержати карбованцями чи покласти на валютну ощадну книжку. Єдине, що я радив би, — щоб марки не вкладали в комерційні структури, які обіцяють високі проценти. Не хотілося б, щоб люди потрапили в число ошуканих.

— Вам, очевидно, доводиться дуже ретельно й уважно розглядати документи претендентів на виплату компенсації, бо, мабуть, зустрічаєте і таких, хто не має права на одержання компенсації. Чи не так?

— При всіх обласних представництвах ми створили і громадські експертні ради, куди ввійшли представники як державних органів, так і основних громадських організацій, що представляють колишніх борців антифашистського опору, малолітніх в'язнів гетто, тих, що були вивезені на каторжні роботи. Вони краще знають, як усе було, роблять попередню експертизу документів, оперативно уточнюють певні дані, які були з різних причин упущені чи не повністю записані, допомагають людям у пошуку документів, розглядають скарги тощо. Після того, як документи надходять до нас, вони заносяться у центральний банк даних.

Дуже ретельно перевіряє документи і наша експертна комісія. Бо в ній працюють ті, хто сам пройшов усі кола фашистського пекла. Для них дуже важливе значення має і табірний номер. Експерти уточнюють, чи був, приміром, претендент у таборі у зазначені роки, чи ні, перевіряють свідчення очевидців: були ніби разом, а потім з'ясовується, що були не лише в різні роки, але і в різних умовах; виявляємо ми і злочинців, які стояли колись на вишках замість есесівців або служили в камерах, знищували наших людей. На жаль, зустрічаємо й такі випадки.

— Після закінчення виплат, мабуть, створиться цікавий архів даних про людей, які перенесли тяжкі роки у фашистській неволі. Він збережеться? Які тут плани?

— Так, комп'ютерна система дає змогу створити такий архів, одержати будь-яку статистику, відповісти на конкретний запит тощо. **Такого архіву, який ми зараз створюємо, у нас ще дійсно не було.** Його важко знайти ще десь у світі. Він матиме колосальні дані про цих людей. Ми вважаємо, це потрібно зберегти для історії, нащадків. Щоб наші діти, онуки знайшли й пам'ятали про ті жахи, що довелося пережити багатьом громадянам України у другій світовій війні. Зберігатиметься цей архів поки що у нас, а потім ми, певно передамо його в державний архів на постійне зберігання.

— А тепер повернімося до запитань наших дописувачів. Серед багатьох з них вирізняється запитання голови Кременчуцького відділення Української спілки колишніх малолітніх в'язнів фашизму В.Черепніна. Він пише, що згідно Нюрнберзького процесу (1946 р.) найбільш потерпілою категорією серед в'язнів фашизму є неповнолітні в'язні до 18 років включно на час арешту, в тому числі й діти, що народилися у фашистській неволі, незалежно від категорій таборів і місць примусового утримання. Буцімто аналогічні до вашого фонди Франції, Бельгії, Польщі, навіть Білорусії й Росії враховують це положення при виплаті компенсації. А в Україні чомусь цей вік встановлено лише до 16 років. Що ви скажете на це?

— Безперечно, кожна країна виходить із свого законодавства при організації і здійсненні виплат. У законі України про статус ветеранів війни пільги поширені і на малолітніх в'язнів у віці до 14 років. Ми ж, опрацьовуючи документи, **виходимо з міжнародних конвенцій і дійшли висновку**, що фонд може збільшити вік претендентів на виплату компенсацій до 16 років на момент переслідувань.

Враховуючи такий різнобій, ми радимося з нашими колегами з Білоруського й Російського фондів. Згоден, тут потрібен ідентичний підхід. Але виникає запитання, чому в нас такий занижений вік претендентів, що зазнали страждань малолітніми. Тому, що по лінії державного соціального забезпечення законодавець встановив малолітність до 14 років. Це пов'язано з нестачею коштів у держави. Тобто, як то кажуть, зроблено це не від хорошого життя. Але, підкреслю ще раз, ми самі підняли цю планку до 16 років і працюємо над цим питанням, яке потребує додаткового розгляду.

— Володимире Федоровичу, ви сказали, що маєте намір у цьому році виплатити компенсації основній масі громадян, що мають підстави і оформлять необхідні документи. А як бути тим, хто з різних причин не може знайти підтвердження?

— Ми завершуємо створення центрального комп'ютерного банку даних, який дасть змогу нам щомісяця виплачувати компенсації майже 30 тисячам чоловік. А одержить її той, хто оформить документи до кінця березня.

У пошуку підтверджувальних документів справді виникає дуже багато непростих питань. Тому ще раз раджу передусім звертатися до районного відділу соціального захисту населення. Вони вже протягом кількох років надають громадянам допомогу в пошуку документів і первинному оформленні їх, за що ми вдячні працівникам цих відділів. В окремих випадках слід звертатися в наші регіональні (обласні) представництва. Їх адреси є у райвідділах соцзахисту, а в обласних центрах їх можна розшукати і через міськдовідку. Потрібно використати всі можливості наших архівів — державних і служби безпеки. Через архів служби безпеки, приміром, можна звернутися до архівів інших країн. Скажімо, на тих, котрі після визволення нашими військами рідного міста чи села були призвані до лав Радянської Армії, дані, як правило, містяться в архіві Міноборони Росії в Подольську. Туди можна послати запит через військкомат.

Якщо хтось має записи про перебування на примусових роботах у Німеччині, листи, фотознімки, підтвердження свідків, можна звернутися і до народного суду, де в робочому порядку розглядаються питання про підтвердження факту перебування там.

Той, хто використав усі внутрішні джерела, може скористатися послугами міжнародної служби розшуку в німецькому місті Арользені. Там зберігаються величезні архіви і на наших громадян — колишніх в'язнів фашистських концтаборів, мучеників гетто, на тих, хто був вивезений на примусові роботи, кого піддавали медичним експериментам. На пошуки документів там потрібно від одного місяця до року й більше. Тому ми домовилися з Товариством Червоного Хреста про те, що з допомогою їхньої служби розшуку робитимемо прямі запити в Арользен. Зараз такі запити можна оформити через обласні відділення Товариства Червоного Хреста, вони розглядаються поза чергою, і звідтіля швидко надходить відповідь.

Після того як ми підготуємо все для здійснення масових виплат, зможемо також більше допомагати кожному, хто звертається безпосередньо до нас.

— Отже ті, що вже оформили документи, і ті, що їх розшукують, можуть бути спокійними: вони одержать належну їм компенсацію?

— Так, усі 400 мільйонів марок, з яких більшу частину ще маємо отримати, будуть повністю виплачені адресно. Запевняю: жодної копійки з цієї суми нікуди не зникне. Якщо після проведення масових виплат в нас буде залишок коштів, то ми зможемо ще доплатити певній категорії громадян, аби повністю розподілити всю суму компенсації. Але нескінченно чекати, доки всі подадуть необхідні документи, ми, зрозуміло, не зможемо. Тому ще раз хочу підкреслити: докладемо всіх зусиль, щоб до кінця нинішнього року забезпечити виплату компенсації всім, хто оформив документи торік.

Розмову вів Яків ГАЛЬЧЕНКО.

ЗАВАЛЬСЬКА «СІЧ»

Є В УКРАЇНІ на самому її крайньому Заході село Завалля, що розкинулося у межиріччі швидкоплинних річок Черемоша і Прута. Це Івано-Франківщина. Саме тут 5 травня 1890 року Коломийським адвокатом Кирилом Трильовським було створено першу в Галичині «Січ». Це було рахунково-пожежне товариство, але засновник пророче бачив у його членах майбутніх захисників краю. Так і сталося — напередодні першої світової війни із членів «Січових» товариств було утворено військові формування Українських Січових Стрільців.

З нагоди утворення першої в Україні «Січі» в центрі нашого села висипано могилу, на якій встановлено пам'ятну плиту з написом про те, що на цьому місці буде споруджено пам'ятник. Тому оргкомітетом «Завальська «Січ» оголошується добродійний конкурс на кращий проект пам'ятника в Заваллі. Ми просимо усіх чуйних і добрих людей, усіх, хто з нами, для участі у конкурсі надсилати на адресу оргкомітету, що міститься у виконкомі сільської Ради (285323, с. Завалля Снятинського району Івано-Франківської області), креслення, ескізи, малюнки пам'ятника першій «Січі». Зрозуміло, що на зведення пам'ятника потрібні чималі кошти, а тому ми відкрили розрахунковий рахунок № 700357 у Снятинському АПБ «Україна», власником і засновником якого є оргкомітет «Завальська «Січ». Ми упевнені, що знайдуться окремі особи і організації, установи і приватні підприємства, бізнесмени, педагогічні та інші колективи, далека і близька діаспора, які вноситимуть грошові пожертвування на потреби проведення заходів по будівництву цього величного в історії нації пам'ятника.

Для утвердження розуміння значення «Січі» в історії України проводиться науково-теоретична конференція «Завальська «Січ» — початок масового руху національно-патріотичних сил за відродження української державності». До участі у конференції запрошено професорів, завідуючих кафедрами історії Чернівецького, Прикарпатського та Львівського університетів. На конференцію прибудуть також нащадки творця «Січей» К. Трильовського з Мюнхена і Канади, а також багато почесних гостей.

Оргкомітетом зібрано і упорядковано матеріали рефератів учасників конференції та віддано до друку. Ця книжечка буде віддрукована до 25 березня 1995 року та вручатиметься усім учасникам конференції.

О. ГУНЬКО,
голова Завальської сільської Ради, голова оргкомітету «Завальська «Січ»,
М. ГУНЬКО,
голова селянської спілки «Єдність», заступник голови оргкомітету.

На початку тижня

І без візитерів клопоту доволі

Схоже, цього тижня Україну в зовнішньополітичній царині чекає доволі рутинна праця. Принаймні про візитерів високого рангу поки що не повідомляють. Хоча й зрозуміло, що саме дипломатична рутина готує ті рішучі кроки у зовнішній політиці держави, про які згодом гучно повідомить преса.

Отож, протягом найближчих днів наша держава залишиться об'єктом прискіпливої уваги військових політиків з Франції — до Києва прибуде делегація Інституту з вивчення проблем національної оборони цієї країни. Це — своєрідне продовження інспекторської поїздки міністра оборони США У.Перрі наприкінці минулого тижня. Захід не приховує свого інтересу до процесу знищення української ядерної зброї.

Українські лідери останнім часом наголошували на потребі «надання нового імпульсу україно-іранським відносинам». Для України цей напрям обіцяє вигідні перспективи. Та, мабуть, за іншими клопотами ніколи було урядовцям взятися за цю справу. Планований на суботу візит міністра закордонних справ України Г.Удовенка до Тегерана засвідчує, що врешті на цьому напрямі будуть зроблені конкретні кроки.

Проте в зовнішньополітичній палітрі нашої держави, як і минулого тижня, будуть присутні барви внутрішньополітичні. Крим і далі залишатиметься у полі зору українського дипломатичного відомства, бо події на півострові мають розголос і за межами країни.

ПАМ'ЯТАЄ ВІДЕНЬ...

ВЖЕ САМА назва австрійської столиці настроює на ліричний лад. Відень — місто-красень, яке дало світові чимало відомих людей, місто, де архітектура нагадує мелодії славетних музикантів.

Навесні з першими теплими променями сонця Відень розквічується всіма барвами веселки — на газонах усміхаються синьоокі крокуси, пізніше вулиці заливає повінь тюльпанів і бузку, кетяги якого звисають просто на тротуари. І ніде не побачите пошматованих кущів. Тому що віденці люблять своє місто і шанують закон: за зламану гілку бузку зловмисник ризикує розплатитися місячною зарплатою.

Але, безумовно, нікого не залишають байдужими палаци і собори австрійської столиці. Під час другої світової війни радянські війська, що визволяли Відень від гітлерівців, одержали наказ: жоден снаряд не повинен бути випущений по історичному центру міста...

І воно стоїть — прекрасне і вічно молоде. А серед найблагородніших символів Відня — собор святого Стефана. Вже понад 500 років його південна башта — «Штеффель», як любовно називають її віденці, — височіє над містом. У піснях «Штеффель» оспівується як добрий дідуган, який байдуже спостерігає за життям, що вирує внизу.



Фото Олександра КРЕМКА.

Ризикована честь

ВІДОМОГО лідера студентського руху 1989 року в КНР Ван Даня обрано до складу ради директорів групи «Права людини в Китаї», що базується в Нью-Йорку.

До керівництва групи належать здебільшого китайські правозахисники-емігранти. Проте сам Ван мешкає в Китаї, і надання почесного звання може створити йому чимало проблем: цю організацію китайська влада відносить до «підривних». Після подій на майдані Тяньаньмынь Ван провів три з половиною роки у в'язниці, але заявив, що залишається вірний боротьбі за справедливість і демократію. Незважаючи на постійний психологічний тиск з боку влади, він запевняє, що не залишить Китаю, не отримавши твердих гарантій, що зможе повернутися на батьківщину.

1. Ти живеш не в анклаві!

ПАМ'ЯТАЄШ, як усе починалося? Як ми будували... митниці, «як дружно рубали канати», розв'язуючи всі проблеми новоствореної держави одним-двома помахами рука. При цьому любили, вірили й сподівалися, що кілька кілограмів дідового сала й десяток-другий бабиних яєць втримають економіку держави на рівні. А митниця слугувала лише для того, щоб цей харч таки не був вивезений за кордон. Ніде правди діти, у час, коли поруч з грішми ходив відрізний купон, а частину товарів можна було придбати лише за пропискою, саме такий підхід до митної справи більшості населення нових незалежних держав здавався виправданим. Тому наведені вище слова популярної колись пісеньки «Машины времени» влучно відобразили ситуацію, яка й надиктувала Митний кодекс України, що чинний і понині. Проте фасад держави, як і фасад будинку, потребує ремонту чи хоча б реконструкції зовні часом частіше, ніж усередині.

Сьогодні «ГУ» починає друкувати серію матеріалів про проблеми українських митників. У наступних випусках газети — кореспонденції з регіонів.

Сьогодні в Україні 243 митних пости, 70 митниць, які об'єднані у вісім територіальних управлінь. Тут несуть службу близько 15 тисяч митників. Минулого року митна служба України повернула державі 6 трильйонів карбованців. На власні потреби було використано 784 мільярди.

— Багато наших співвітчизників твердять, що митниця — тромб на кордоні, який заважає діяльності життєвих державних артерій. Причина цього хибного твердження в тому, що ментальність населення ще не змінилася відповідно до умов існування незалежної держави. Водночас ефективне й непомітне функціонування митної служби може сприяти зміні ментальності. Час зрозуміти, що ми живемо не в анклаві, — вважає голова Державного митного комітету України генерал-лейтенант міліції Юрій Кравченко. — Як і чиновницький апарат, військо, інші силові структури, власна валюта, державний прапор, Гімн і Герб — митниця є ознакою незалежної держави. Без цієї інституції нікому виконувати одну з важливих контрольних функцій — захист державних економічних інтересів, прав і свобод громадян. Чим швидше митниця призвичаїться до життя країни й навпаки, тим швидше Україна набуватиме повноцінних ознак цивілізованості. Хоча я згоден: незадоволення громадян України діяльністю вітчизняної митниці у багатьох випадках справедливе.

А що ви хочете? Митниця створювалась миттєво, а фахівців бракувало. От і маємо: нині до кримінальної відповідальності притягнено 70 нечистих на руку колишніх митників.

Звичайно, претензій одне одному ми можемо пред'явити безліч. Але для того, щоб їх не було, слід вирішити силу-силенну проблем. Зокрема, слід розробити нову законодавчу базу — Митний кодекс, який враховував би зміни у політичному, економічному, соціальному й міжнародному житті країни. Нині відповідні державні структури працюють над цією проблемою. Держмитком, приміром, разом з кількома парламентськими комісіями створили робочу групу для підготовки цього вкрай необхідного документа, бо й досі вивіз ковбаси й картоплі розглядається як контрабанда. Диктує перегляд тарифно-митної системи і невпинне зростання цін.

До речі, митники й досі до пуття не знають: хто вони є? Скажете — служба, яка виконує певні правоохоронні функції — контроль за переміщенням громадян і вантажів, боротьба з організованою злочинністю, контрабандою? Друга після суду структура, яка має право конфісковувати майно? Але водночас митники залишаються лише державними службовцями і не мають статусу правоохоронної служби. Це питання теж слід було б урегулювати в Законі про митну службу.

Про кадри розмова особлива. Нині розширено мережу вузів, де готують фахівців з митної справи. Цю науку студенти освоюють у київських торгово-економічному університеті та міжнародному інституті цивільної авіації, Харківській юридичній академії, Одеському юридичному інституті та інших навчальних закладах. Уряд прийняв рішення про створення спеціалізованої митної академії. Правда, на її утримання не виділено коштів.

На часі розбудова митної інфраструктури. Декларувати про створення 70 митниць простіше, аніж створити відповідні умови для несення на них служби. До того ж у багатьох місцях державний кордон України ще не визначено. А ми ж говоримо про надійні кордони.

Часто можна почути дискусію, якими мають бути кордони: прозорими, невидимими чи навіть пористими. А я пригадую слова генерала Юрія Кравченка, який сказав про це просто: «Кордон має бути надійний». От і все.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Хроніка. Факти. Події

● *Вашингтон*

У відносинах з Росією — прагматизм

«У ряді сфер між нами (Росією і США) існує згода, і в них ми співробітничаємо. Є проблеми, з яких наші думки розбіжні, і ці питання нам треба розв'язувати», — заявив державний секретар США Уоррен Крістофер в інтерв'ю недільній програмі телекомпанії Сі-бі-ес.

Однією з таких проблем він назвав намір Росії продати ядерні реактори Ірану. «Ми настійно переконуватимемо російську сторону в тому, що ця угода не в її інтересах, — сказав глава американського зовнішньополітичного відомства. — Якщо Іран створить ядерний потенціал біля кордону Росії, вона жалкуватиме за тим днем, коли вирішила піти на таке співробітництво... Сподіваюся, що Президентові Біллу Клінтону вдасться переконати Президента Бориса Єльцина у потребі відмовитися від цього контракту».

Кажучи про російсько-американську зустріч на найвищому рівні, що має відбутися у травні, У. Крістофер наголосив, що Президент США від'їде до Москви «передовсім для участі в урочистостях з нагоди 50-річчя закінчення другої світової війни». «Якби він не пристав на запрошення, то це справило б вельми негативне враження на російський народ», — сказав держсекретар. За словами У. Крістофера, американська адміністрація отримала запевнення в тому, що у святковому параді на Червоній площі, за яким спостерігатиме Б. Клінтон, «візьмуть участь ветерани другої світової війни, а не сучасне військо».

Окрім того, як зазначив держсекретар США, під час цієї поїздки Президент Клінтон відвідає також і Київ (11 травня).

● *Тбілісі*

А відсотки сплачувати не треба...

Міжнародна асоціація розвитку, що входить до групи Світового банку, надала Грузії безвідсотковий кредит у розмірі 75 млн. доларів. Він має «сприяти реалізації урядової програми реформ, спрямованої на макроекономічну стабілізацію, відновлення зростання виробництва і підвищення рівня життя населення».

● *Делі*

Арсенал сепаратистів збіднів

Найбільший за п'ять років проведення операцій проти мусульманських сепаратистських угруповань склад зброї і боєприпасів ліквідували сили безпеки індійського штату Джамму та Кашмір. Як повідомив офіційний представник Міністерства оборони, в секторі Урі неподалік кордону з Пакистаном підрозділи прикордонних військ виявили потаємне сховище, де було понад 140 автоматів АК-56, кілька пускових ракетних установок, пістолети, вибухівка, а також велика кількість патронів та гранат.

● *Стокгольм*

Хіба риба — причина для санкцій?



Швеція не підтримує плани Європейського Союзу (ЄС) про введення санкцій стосовно Канади щодо її «риболовної війни» з Іспанією. Про це заявила в Комісії у справах ЄС шведського риксдагу (парламенту) міністр сільського господарства Швеції Маргарета Вінберг. «Ми не хочемо ескалації конфлікту шляхом прийняття різних санкцій», — підкреслила вона.

Візити

Дано наказ їм на Захід

А саме: до Федеративної Республіки Німеччина для участі у традиційній щорічній Ганноверській виставці відбуває українська урядова делегація на чолі з віце-прем'єром Ігорем Митюковим. Вона проходитиме з 3 по 8 квітня, участь у ній візьмуть як держави—лідери світової економіки, так і країни, де відбуваються ринкові реформи.

Слід зауважити, що 6 квітня на виставці — день України. А вже наступного дня відбудеться засідання міжурядової україно-німецької ради з питань співробітництва.

тел/факс /0572/ 432-827
тел/0572/ 381-655, 476-894

АВТОИНВЕСТСТРОЙ

РЕАЛИЗУЕТ СО СКЛАДА В ХАРЬКОВЕ
ЗА БЕЗНАЛИЧНЫЕ КАРБОВАНЦЫ

АВТОМОБИЛИ НОВЫЕ

УАЗ
31512
31514/ЛЮКС
3303, 330318/ТЕНТ
3962/САНИТАРНЫЙ
2206/МИКРОАВТОБУС
ИНКАССАТОРСКИЙ

ВАЗ
21043, 21053
2106, 21061
21074, 21083
21093, 21099
2121
21213 "ТАЙГА"

ГАЗ
31029-51/ЛЮКС
33022/ГАЗЕЛЬ
3306/ГР. ДИЗЕЛЬ
3307/ГРУЗОВОЙ
4301/ГР. ДИЗЕЛЬ

ЗАЗ
1102
"ТАВРИЯ"
1105/5 ДВЕРЕЙ

АЗЛК
2141
23352
/ПИКАП

ИЖ
2715
ГРУЗОВОЙ

RAF
22038-02 /ПАССАЖИРСКИЙ
22038-02 /ЛЮКС
2915-02 /СКОРАЯ ПОМОЩЬ
2914-01 /РЕАНИМАЦИЯ

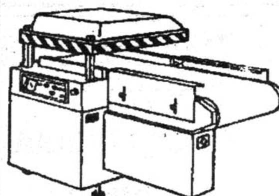
3311 /ГРУЗОПАССАЖИРСКИЙ
33111 /ГРУЗОВОЙ
2920 /ИЗОТЕРМИЧЕСКИЙ
2925 /МИЛИЦИЯ/ПОЖАРНЫЙ

Виробникам харчових продуктів!

офіційний дистриб'ютор на Україні німецької фірми MULTIVAC

Компанія
ТІРАС — ФОР

Пропонує обладнання для **вакуумного пакування** м'яса, ковбас, птиці, риби, сиру, кави та інших харчових продуктів



Вакуумне пакування надасть їм привабливого вигляду, значно продовжить термін зберігання продуктів!

284000, Україна, м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 48,
тел (03422) 3-22-34,
факс (03422) 3-22-34.

МЫ БЛИЖЕ, ЧЕМ ШВЕЙЦАРИЯ!

PAREX BANK

СПРАВКИ О ТЕКУЩИХ КУРСАХ
тел. 213534

КОДИРОВАННЫЕ СЧЕТА
тел. 210779

НАЛИЧНАЯ ВАЛЮТА ЗА БЕЗНАЛИЧНУЮ
тел. 223378

КОНВЕРТАЦИЯ ВСЕХ ВАЛЮТ
тел. 213768

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЛАТЕЖНЫЕ КАРТОЧКИ VISA, MASTERCARD
тел. 229533

ул. Смилшу 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (3712) 228672, 222289, 222291
Факс: 215201, 222464, 220182

САМЫЙ КРУПНЫЙ СКЛАД
запасных частей к болгарским погрузчикам

● около **150** наименований з/ч по каталогам "БАЛКАНКАРА"

● а также авто- и электропогрузчики:
- ДВ 1788, ДВ 1792 (г/п 3т и 3,5 т)
- ЕВ 818.56 (г/п - 1 т., 3-х стор. обраб. груза)
● электротельферы г/п 0,5 - 5 т
● тележки гидравлические (2 т)



Покупаем списанные погрузчики
Открыт филиал в г. ТЕРНОПОЛЕ

348017, Луганск, ул. Цимлянская, 2
Факс: (0642) 54-03-45 Телекс: 118028 START UX
Тел.: 54-70-72, 54-01-02, 54-00-71

ПЧЕЛОВОДАМ!

Организация высылает наложенным платежом:

Электрообогреватели для весеннего и осеннего наращивания пчелосемей. Электрообогрев дает экономию меда от 5 до 15 кг за сезон от каждой семьи, так как пчелы не используют его для подогрева гнезда, а берут только для выкармливания расплода. Нагревательный элемент прибора выполнен из хромоникелевого сплава, который обеспечивает стабильную температуру прибора.

Габаритные размеры: 120:90:6.

Мощность 12 вт, напряжение 12 в. Цена 100000 крб.

Решетка пыльцеуловителя пластмассовая. 110 отв. с полочками. Габ. размеры 190:65. Цена 50 000 крб.

Оплата на почте при получении заказа.

Письма-заказы направлять по адресу: 288020, Винницкая обл., г.Жмеринка, ул.Незалежности, 29. Р/с в Жмеринском отд. РАК АПБ «Украина».

ФИРМА РЕАЛИЗУЕТ
БЕНЗИН
Аи-80
ДИЗТОПЛИВО

Купим
автотопливозаправщик емкостью 7-8м³

Тел. (0642) 54-22-19
54-13-55

Организация реализует со склада в Днепропетровске:
двигатели Д-243; моторокомплекты СМД-22; СМД-18Н; ГАЗ-53; поршень Д-240; комплект колец ГАЗ-53.

Наши телефоны:
(0562) 23-01-44, 23-78-81.

ФИРМА «ЯТРАНЬ»
реализует электрические и механические
пишущие машинки и ленту.
Тел./факс (044) 412-16-70.

Компания «Припять-Стандарт» реализует
горячедеформированные трубы производства НЮТЗ по ГОСТ 8732-78 диаметром 57-159 мм, толщиной стенки 4-5 мм. Минимальный обьем поставки – вагонная норма.

Обращаться: тел./факс: (0562) 44-16-47, 45-42-42, Тел.: (0562) 41-89-95, 45-25-32, 45-41-80 с 9 до 18 часов.

Реализуем кабель ТГ 100х2х0,5

Производим ремонт мягких кровель

Тел.: 449-99-81; 477-51-06.

Купим
сахар,
подсолнечное масло.

Возможен бартер на автотехнику МАЗ, тракторы МТЗ, двигатели ММЗ.

Тел.: (0172) 96-12-78, 96-12-89, 68-73-70, 68-74-44.
Тел./факс: (0172) 68-74-45, 64-92-57.

Арбітражний суд Черкаської області (Черкаси, бульвар Шевченка, 307) порушив справу № 1363/8 про банкрутство науково-виробничого кооперативу «Полікоон».

Адреса боржника: Сміла Черкаської області, вул. Ленінградська, 37, р/р 461736 в АК АПБ «Україна», МФО 354239.

Арбітражний суд Черкаської області (Черкаси, бульвар Шевченка, 307) порушив справу № 1364/8 про банкрутство приватного підприємства «Прогрес».

Адреса боржника: Сміла Черкаської області, вул. Р. Люксембург, 38а, р/р 000467921 в АК АПБ «Україна».

Сообщаем, что ООО«Будреновація» ликвидируется с 24 апреля 1995 года. Все претензии предъявлять по телефону 517-58-44.

Просимо не забути внести зміни у документацію та візитки, а також попередити про зміну коду та порядок набору своїх бізнес-партнерів та рідних за межами України

Україна
Новий код країни
380...

З 16 квітня 1995 року
Україна впроваджує новий код країни

(Зміни не стосуються процедури набору в Україну з країн СНД)

Як зателефонувати в Україну з-за кордону ?

Порядок набору буде змінено:



Щоб зателефонувати до Києва з-за кордону:

Сьогодні	+	7	044	XXX XX XX
В майбутньому	+	380	44	XXX XX XX

Щоб зателефонувати до Чернігова з-за кордону:

Сьогодні	+	7	04622	XXX XX XX
В майбутньому	+	380	4622	XXX XX XX

Просимо запам'ятати

- Код міста: не треба набирати "0"
- Номер абонента без змін
- Код міста + номер абонента разом складають 9 цифр

Яким чином здійснюється зв'язок в межах України та з країн СНД ?

Порядок набору залишається без змін:

8 + код міста (з першим "0") + номер абонента

- Код міста + намер абонента разом складають 10 цифр

Як зателефонувати в Україну на мобільний телефон ?

Сьогодні	+	7	550	XXX XX XX
В майбутньому	+	380	50	XXX XX XX

Просимо запам'ятати

- Код мобільного зв'язку для дзвінків з-за кордону "50"
- Код мобільного зв'язку для дзвінків в межах України та з країн СНД "050"

Країни СНД: Азербайджан, Республіка Білорусь, Вірменія, Грузія, Казахстан, Киргизстан, Молдова, Російська Федерація, Таджикистан, Туркменістан, Узбекістан

Починаючи з 16 квітня і до кінця 1995 року будуть діяти обидва варіанти набору номерів.

За більш детальною інформацією, будь ласка, звертайтеся до оператора міжнародного зв'язку.

Ця інформація надана компанією Утел — оператором міжнародного та міжміського зв'язку в Україні

Утел

Ассоциация «ЭЛЛАДА»

Со склада в г.Киеве и под заказ реализует:



— легковые автомобили УАЗ, ВАЗ (в том числе «НИВА-ТАЙГА»), ИЖ.МОСКВИЧ: ГАЗ и РАФ любых модификаций;
— грузовые автомобили КаМАЗ, МАЗ, ЗИЛ,КРАЗ;
— автобусы КАВЗ, ПАЗ, ЛАЗ;
— трактора ЮМЗ и МТЗ.

Возможен обмен на сельхозпродукты и нефтепродукты.

У нас дешевле! Мы надежней! С нами лучше!

(044) 212-33-24, 212-45-03.

ТОРГОВЛЯ В РОЗНИЦУ И ОПТОМ

ПОРШНЕВЫЕ КОМПЛЕКТЫ



(гильза, поршень, кольца, палец)

к автомобильным двигателям:

КамАЗ, ЗИЛ-130, ГАЗ-53, ГАЗ-24, "Москвич" - 412

к тракторным двигателям:

СМД 18, СМД 20, СМД 22, СМД 60, Д-240

Двигатели к тракторам МТЗ, ЮМЗ : Д-243.91

УАЗ-469 с дизельным двигателем 4С90 ANDORIA

Оптовые партии поставим своим транспортом.
Возможен бартер на сельскохозяйственные продукты.

КУПИМ!

МАЗ - 54323, МАЗ - 64229, КРАЗ - 5444

245780 Сумская обл., г.Конотоп, ул.Островского, 16,
Телефоны : (05447) 4-21-73, 4-32-76, 4-31-38
Для оплаты : р/с 467412 в ПИБ г.Конотоп, МФО 337386, код ЗКПО 14010841
АО "ГОСПРОЗРАХУНОК"

Кооператив «Экспресс-Комфорт»

реализует:

➢ а/м КаМАЗ всех модификаций;
➢ а/м ГАЗ — 33021, 33022 (Газель).

Цены договорные.

Тел. (044) 471-51-78;
Факс (044) 472-09-82.

Донецкий центр научно-технической и экономической информации (ДЦНТЭИ) проводит в Крыму (Алушта) семинары на темы:

14—18 апреля — «Процесс акционирования в Украине» (Акционерные общества; бухгалтерский учет в АО; анализ финансового состояния; распределение доходов; страхование приватизационных рисков).

20—24 апреля — «Международный бизнес-95» (Международные финансовые организации; контроль и регулирование валютных операций; иностранные инвестиции; вопросы налогообложения).

Контактные телефоны: (0622) 35-59-48, 35-00-53, факс (0622) 35-43-17.

Чортківський ремонтно-механічний завод

I. Виготовляє і реалізує:

— пункти газорегулюючі ПГШ-04-05;
— авторефрижераторні кузови 3775 (ГАЗ і ЗІЛ);
— ізотермічні кузови (ГАЗ, КАМАЗ);
— кузови автомайстерень (ГАЗ);
— авторефрижератори (ГАЗ-4301,3307);
— автофургони (ГАЗ-4301, 3307, ЛУаЗ-13021);
— автомайстерні (ГАЗ-4301,3307);
— охолоджувачі молока ОМ-1500;
— холодильні камери ШХН — 2;4; 6 (м ^{3});
— поршневі групи двигунів ГАЗ-21; 24;
— колінвали автомобілів ЗАЗ, 1102.

II. Здійснює ремонт:

— двигунів автомобілів ГАЗ: 51,52,53,21,24.

III. Відновлює і реставрує:

— колінвали двигунів автомобілів всіх марок;
— блоки циліндрів, головки блоків карбюраторних двигунів.

А також: фар автомобілі всіх мар

Форма оплати — попередня.

Адреса: 283600, Тернопільська обл., м.Чортків, вул. Будівельна, 29. Телефони (035-52) 2-17-71; 2-35-98. Телефакс (035-52) 2-18-48. Телетайп 202561 «АВТО».

Ох ці вже одеські штучки!

Чемпіонат України. Вища ліга. 21-й тур.
Дніпро — Карпати. 2:1. 4500. 0:1 Яковенко (15, у власні ворота), 1:1 Топчієв (64), 2:1 Скрипник (75). **Металург — Таврія. 0:2.** 5000. 0:1 Антюхін (54), 0:2 Росляков (81). **Зоря-МАЛС — Шахтар. 0:1.** 3500. 0:1 Ателькін (37). **Верес — Прикарпаття. 0:1.** 5000. 0:1 Русак (53). **Темп — Кривбас.** 2:0. 5000. 1:0 Д.Джугелі (11), 2:0 Барановський (31). **Волинь — Торпедо. 1:0.** 8000. 1:0 Круковець (13, з пенальті). **Нива (Вінниця) — СК Миколаїв. 0:0.** 2500. **Нива (Тернопіль) — Кремінь. 5:0.** 11000. 1:0 Яворський (2), 2:0 Яворський (16, з пенальті), 3:0 Дем'янчук (58), 4:0 Біскуп (67, з пенальті), 5:0 Пархоменко (85).

Динамо — Чорноморець. 1:2. 2000. 0:1 Жабченко (25), 0:2 Жабченко (74), 1:2 Ребров (83).

Динамо: Шовковський, Дмитрулін, Ващук, Хомин (Коновалов, 46), Беженар, Косовський, Мізін, Калитвинцев, Похлєбаєв (Ребров, 63), Леоненко, Шевченко.

Чорноморець: Суслов, Кардаш (Співак, 46), Тернавський, Букель, Жабченко, Парфенов, Гашкін, Гусейнов (Колчин, 89), Селезньов, Сак, Телесненко.

	В	Н	П	М	О
Динамо	15	5	1	50-19	50
Шахтар	13	4	4	38-16	43
Чорноморець	12	4	5	34-20	40
Дніпро	12	4	5	34-25	40
Таврія	11	4	6	41-23	37
Торпедо	11	1	9	31-25	34
Кремінь	10	3	8	30-27	33
Кривбас	8	6	7	17-15	30
Карпати	7	6	8	20-23	27
Прикарпаття	7	5	9	22-30	26
Нива Тр	7	4	10	28-24	25
Верес	7	4	10	22-36	25
Нива Вц	7	3	11	21-25	24
Волинь	6	2	13	17-36	20
СК Миколаїв	6	2	13	14-37	20
Темп	5	4	12	19-26	19
Металург	4	7	10	20-34	19
Зоря-МАЛС	5	4	12	24-41	19

Коли київські динамівці відірвалися від «Шахтаря» на десять очок і по всій Україні загомоніли про те, що питання із «золотом» чемпіонату вже на початку другого кола вирішене остаточно, в Одесі, на знаменитій «Соборці», місцеві болільники дуже сміялися, кажучи: «Нехай з нашими зіграють». І мали рацію. Ох, і жартівники ці одесити, навіть 2 квітня!

Ні для кого не секрет, що наставник «Чорноморця» Леонід Буряк ставить перед колективом високу мету — взяти участь в одному з євротурнірів.

— Ми зобов'язані стабільно виступати і в чемпіонаті, і в розиграші Кубка країни, — каже Л.Буряк. — Тоді плани, можливо, стануть реальністю.

Мабуть, про це він говорив підопічним і перед виходом на поле Республіканського стадіону в Києві. Адже «Чорноморець», що називається, свідомо і зримо, переграв лідера, який перед цим не знав поразок.

Гості діяли щільно, чіпко, грамотно побудувавши захисні порядки. Обравши тактику гри від оборони, вони однак і не думали тиснутись до власних воріт, а, перекривши всі зони просування суперника, самі дуже гостро атакували. Причому робили це і через центр, використовуючи довгі передачі, і флангами. Особливо правим. Саме звідти і прийшла перша неприємність до «Динамо». Спринтерський ривок здійснив Гашкін. І, не гальмуючи швидкості, гостро прострелив уздовж воріт. Селезньов проскочив, а Жабченко впіймав м'яч на ногу і забив гол.

Так сталося, що вихованець школи київського «Динамо», корінний киянин Ігор Жабченко ще раз засмутив земляків, забивши другий гол потужним пласованим ударом після розиграшу штрафного (м'яч йому знову відкинув той же Гашкін).

Зрозуміло, що лідер програвати не збирався. Двічі зблизька по воротах одеситів сильно бив Шевченко. А одного разу м'яч уже летів під перекладину після удару головою Коновалова. Але щоразу блискуче грав воротар «Чорноморця» і національної збірної України Суслов.

Лише під кінець зустрічі Ребров, який вийшов на заміну, забив гол престижу, скориставшись хорошим пасом Леоненка.

Начальник київського «Динамо» Микола Павлов пояснив невдачу своєї команди тим, що динамівці втомилися, виступаючи в чемпіонаті і відповідальних матчах за різні збірні. А Леонід Буряк, як ви вже здогадалися, почувався іменинником:

— Заради таких матчів, перемог варто працювати з командою. Ця зустріч підтвердила, що в Україні є багато хороших футболістів. З ними тільки треба працювати з душею...

Отже, у чемпіонаті ніби з'явилася маленька інтрига. Тим більше, що в наступному турі, 6 квітня, кияни грають у Дніпропетровську.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Першість країни. Третя ліга. 23-й тур. Керамік — Дністровець — 1:0, Адвіс — Таврія — 2:1, **ФК ЛАЗ** — Металург — 5:2, Авангард (Жидачів) — Торпедо — 1:1, Хутровик — Оскол — 1:0, Вагонобудівник — Авангард (Ровеньки) — 0:1, Сула — Шахтар (Стаханов) — 1:1.

Першість країни. Друга ліга. 23-й тур. Медіта — Чорноморець-2 — 1:0, Шахтар — Таврія — 1:1, Гарант — Артанія — 3:1, Динамо (Луганськ) —Меліоратор — 0:0,Віктор — Чайка — 0:1, Сіріус — Динамо (Саки) — 1:2, Газівник — Титан — 2:1, Галичина — Металург — 3:0, Десна — Дружба — 3:0, Явір — Азовець — 1:0.

«ЦСКА-Борисфен» нагадує «Динамо»...

Чемпіонат країни. Перша ліга. 23-й тур. **Бажановець — Закарпаття. 3:1.** Барабаш, 34, Анисенков, 42, Біличенко, 75, з пенальті — Бобиляк, 57. **Сталь — Карпати. 2:0.** Кучірко, 19, Плотников, 83. **Ворскла — Скала. 1:0.** Соболь, 61. **ЦСКА-Борисфен — Кристал. 5:0.** Пєстряков, 15, Матвіїв, 17, Пушкуца, 36,40, Волосянко, 45. **Поділля — Поліграфтехніка. 2:0.** Костишин, 33, Лохмай, 45, з пенальті. **Буковина — Дніпро. 2:1.** Смардак, 55, Филимонов, 88 — Кобзар, 69. **СБТС — Зірка-Нібас. 1:3.** Михальов,41 — Борисенко, 27, Мізенко, 74, Богданов, 79. **Нафтовик — Нафтохім. 2:0.** Грачов, 22, Захаров, 46. **Металург — Металіст. 1:0.** Олійник на 33 хв. не реалізував пенальті, а Бабич добив м'яч у ворота. **СК Одеса — Хімік (Сіверськодонецьк). 0:0.**

Після зимових канікул футболісти порадували болільників результативною грою і красивими голами. Особливо пощастило прихильникам «ЦСКА-Борисфена», який змінив бориспільську прописку на київську. І відтепер виступатиме на стадіоні ЦСК ЗСУ. Болільникам, мабуть, буде цікаво ознайомитись із складом, який випустив на поле наставник киян Михайло Фоменко: Чанов, Сукіасян, О.Кузнецов (Богач), Волосянко, Анненков, Закотюк, Пєстряков, Пушкуца (Коренєв), Джишкаріані (Мороз), Прудиус (Мацигура), Матвіїв (Янковський).

Як бачите, більше половини з них пройшли школу київського «Динамо». Тож не дивно, що ігровий почерк команди нагадує динамівський. Варто відзначити нестандартні дії армійців в атаці, де індивідуальна майстерність Джишкаріані, Матвіїва, Пушкуци підкріплювалася ще й взаєморозумінням. Лише в другому таймі «Кристал» розібрався з несподіваними переміщеннями форвардів і дещо стримав їх. Добре зіграв і голкіпер гостей Капуста. І все ж «ЦСКА-Борисфен» мав добрий десяток слушних моментів для взяття воріт. Але, мабуть, задовольнився здобутим.

Відзначу й перемогу в гостях «Зірки-Нібас». Саме вона і київські армійці — найреальніші претенденти на вихід до вищої ліги. Але друге коло тільки почалося. І гравці «Металурга», «Нафтовика» та «Поліграфтехніки», мабуть, іншої думки.

У «Зірки-Нібас» — 47 очок, «ЦСКА-Борисфена» — 44, «Металурга» — 43, «Поліграфтехніки» та «Нафтовика» — по 41.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 521439.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311062.